VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 73 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistaina, kesäk. 21 p. 1966 — Tuesday, June 21, 1966

Jättiläismäinen viljanmyynti NLoon

Neuvostoliitto ostaa käteiskaupalla 3 vuoden aikana $800 miljoonan arvosta canadalaista vehnää ja jauhoja

Moskova. — Täällä allekirjoitettiin sunnuntaina uusi viljakauppasopimus Neuvostoliiton ja Canadan kesken, jonka mukaan Neuvostoliitto ostaa Canadasta $800 miljoonan arvosta vehnää ja jauhoja seuraavan 3 vuoden aikana, tiedoitettiin Canadan kauppaministerin Robert Wintersin toimesta. Se on historian suurin viljakauppa.

Tämä jättiläismäinen myynti Canadan taholta on suurin yhden tuotteen kauppa mitä kansainvälisen kauppa-alan historiassa tunnetaan. Kauppasopimuksen allekirjoitti Canadan puolesta pääkomissioneri Wm. McNamara vehnälautakunnasta ja Neuvostoliiton puolesta Leonid Matveev, NL:n vehnän tuontikauppaviraston presidentti.

Kauppaministeri Winters sanoi, että tämän ennätyksellisen kaupan merkitys tullaan tuntemaan kautta Canadan, ei ainoastaan vehnän kasvattajien ja jauhomylläreiden keskuudessa, vaan myöskin viljan käsittelijäin, satamatyöläisten, elevaattorien (viljan säilytyspaikat), rautateiden ja laivaliikenteen kesken sekä koko Canadan ekonomiassa.

Tämä viimeisin sopimus tulee nostattamaan Canadan vehnän ja jauhojen myynnin Neuvostoliittoon viimeisen neljän vuoden aikana $1,800,000,000. Uusi vehnäsopimus käsittää noin 336 miljoonaa busselia vehnää ja jauhoja Sitten v. 1963 on Neuvostoliitto ostanut 814 miljoonaa busselia.

Tärkein puoli asiasta, selosti McNamara, on, että kauppa on kaikki käteistä ja mitään hallitusten välisiä luottojärjestyksiä ei ole olemassa. Yksi kolmasosa myynnistä lähetetään ensimmäisenä vuonna ja loput seuraavan toisen ja kolmannen vuoden ajalla. Alkaen elokuun 1 pnä, vehnä lähetetään laivoilla sekä itä- että länsirannikkojen satamista Canadasta.

Viljakauppasopimuksen lisäksi allekirjoitettiin protokolla Canadan—Neuvostoliiton kauppasopimuksen jatkamiseksi kolmeksi vuodeksi. Mainittu kauppasopimus allekirjoitettiin alunperin 10 vuotta sitten.

Kauppasopimuksen mukaan luokitellaan Canadan-Neuvostoliiton kauppa eniten suosituiden valtioiden väliseksi. Yleinen kolmivuotinen kauppasopimus Neuvostoliiton ja Canadan kesken allekirjoitettiin juhlallisessa seremoniassa ulkoministerien rakennuksessa täällä Canadan kauppaministeri Wintersin ja Neuvostoliiton kauppaministeri N. S. Patolichevin taholta.

Sekä Winters, että Patolichevi kumpikin huomioivat sen tärkeyden minkä Neuvostoliitto kiinnittää sen tuotteiden lähettämisen laajentamiseen Canadaan.

Neuvostoliiton ja Canadan välillä Moskovassa allekirjoitettu historian suurin vehnäkauppa on aiheuttanut seuraavaa:

— Kaikkien viljalajien hinnat nousivat Canadan ja Yhdysvaltain markkinoilla;

— Kultaosakkeet nousivat jyrkästi sen olettamuksen perusteella, että Neuvostoliiton täytyy ostaa kultaa vehnäostoksensa maksamiseksi;

— Kaivos- ja liikennelaitososakkeet kohosivat osakemarkkinoilla;

— Joidenkin arvioiden mukaan lihatuotteiden hinnat tulevat Canadassa kohoamaan sen vuoksi kun suurempi määrä farmareita keskittyy vehnän tuotantoon.

Metsäpaloja Albertassa

Edmonton, Alta. — Pohjois-Albertan alueella riehuu parasta aikaa 39 metsäpaloa tiedoitettiin metsäviraston taholta tänään.

Yli 2,000 miestä, joista 400 vapaaehtoista, on sammutustöissä. Noin 24 paloa on saatu kontrolloitua. Wadlin-järven alueella on palanut noin $30 miljoonan arvosta ensiluokkaista metsäpuutavaraa. Noin satatuhatta eekkeriä hyvää metsää on tuhoutunut viikon aikana. Metsäpalojen arvellaan syttyneen salaman iskuista ukkosmyrskyjen aikaan.

Budhalaiset ovat pyytäneet apua Kansainväliseltä Punaiselta Ristiltä

Vaaleista huolimatta juntta jatkaa hallintaa ensi vuoden syksyyn asti; amerikkalaisten tykkituli surmasi 12-vuotiaan pojan

Saigon. — Budhalaisten taistelunhenkinen johtaja, Thich Tri Quang pantiin maanantaina Huen kaupungissa asiallisesti puhuen kotiarestiin kun mellakkapoliisit piirittivät sairaalan, missä kenraali Nguyen Cao Kyn sotilasjunttaa vastustava budhalaisjohtaja on ollut 13 päivää nälkälakossa.

Saigonin taistelumieliset budhalaisjohtajat salpasivat budhalais-instituutin ja lähettivät Kansainväliselle Punaiselle Ristille avunpyyntösähkeen syyttäen, että sotilasjuntta on katkaissut heiltä sähkövoiman ja juoksevan veden. He syyttävät edelleen, että sotilasjuntta estää heiltä ruokatavaran ja lääketarpeiden tuonnin.

Sotilasjuntta, mikä tukki k.o. budhalaisinstituutin portin kolme päivää aikaisemmin, antoi tuoda kirkosta pois sellaiset potilaat joiden epäillään sairastuneen koleraan.

Punaiselle Ristille lähetetyssä sähkeessä sanotaan, että pagodissa olevien budhalaisten terveystilanne on vakava.

Etelä-Vietnamia hallitseva sotilasjuntta ilmoitti virallisesti maanantaina, että se aikoo syyskuun 11 pnä pidettävistä vaaleista huolimatta pitää hallitusvaltuudet käsissään ensi vuoden syksyyn asti.

Valtion päämies, kenraaliluutnantti Nguyen Van Thieu allekirjoitti maanantaina yllämainittua asiaa koskevan virallisen asiakirjan.

Mainitun vaalilain perusteella, mitä ei ole vieläkään julkaistu yleisön tietoon, valitaan 108 käsittävä "perustuslaillinen kokous," mikä laatii perustuslain, jota Etelä-Vietnamissa ei nyt ole, ja hajaantuu sen työn suorituksen jälkeen.

Tietoisista piireistä on ilmoitettu, että Junttan toimesta on tähän vaalilakiin tehty viimepäivinä useita muutoksia siinä mielessä, että voidaan vähentää yhdistyneen budhalaisliikkeen vaikutusvaltaa peruslakia laatimaan valittavassa laitoksessa.

Yhdysvaltalaisten kaksi tykinkuulaa putosi kirkkopihamaalle ja surmaten erään 12-vuotiaan etelä-vietnamilaisen pojan sekä haavoittaen kuutta miestä, tiedoitettiin maanantaina. Se tapahtui lauantaina Bien Hoa lentotukiaseman lähettyvillä, noin 15 mailia Saigonista pohjoiseen.

Uutistietojen mukaan Yhdysvaltain 173. lentoteitse kuljetettava prikaati, minkä toimesta nämä kranaatit ammuttiin, on luvannut maksaa korvausta uhrien omaisille.

Tuomiot Mine-Millin johtohenkilöitä vastaan kumottu

Washington. — Kuusi International Union of Mine, Mill & Smelters Workersin entistä ja nykyistä virkailijaa vapautettiin syytöksistä ja tuomioista eilen tehdyn Yhdysvaltain ylioikeuden päätöksen perusteella. Heille Denverissa, v. 1963 langetetut tuomiot kumottiin.

Nämä kuusi ovat: Mine-Mill presidentti Albert Skinner, sihteeri-rahastonhoitaja Irving Dichter, tarkastaja Harold Sanderson kaikki Denveristä, järjestäjä Charles Wilson Tuxson, Ariz., johtokunnan jäsen Raymond Dennis Chicagosta ja entinen sihteeri-rahaston-hoitaja Maurice Travis Richmondista Calif.

Denverissa kanssallisen työsuhdelautakunnan kuulustelusssa nämä kuusi väitettiin esittäneen valheellisia lausuntoja kieltämällä etteivät he ole kommunisteja. Alkuperäinen syytös suoritettiin marraskuusta 1956 jolloin 14 Mine-Mill union virkailijaa syytettiin samasta asiasta. Kahdeksan syytöstä jätettiin pois.

Ylioikeuden tiedonannon mukaan kumoamisen syynä oli, että alkuperäisen Denverin oikeuden käynnissä estettiin puolustus saamasta asianmukaista todistusaineistoa.

Lakkoliike näyttää leviävän edelleen British Columbiassa

Loppuviikolla lakkoutui 13,000 metsämiestä; hintojen ja työntuottavaisuuden nousu sekä voittojen lisääntyminen vaatimusten takana

Vancouver, B. C. — Yli 13,000 British Columbian rannikkoalueen 26,000 puutavaratyöläisestä on lakkoutunut viikon lopulla kun entinen vuoden sopimus International Woodworkers of America (IWA) union ja 120 puutavarayhtiön kesken päättyi kesäk. 14 p:nä.

Toiset 13,000 IWA-unioon kuuluvista metsä ja sahatyöläisistä ovat tiedoittaneet yhtyvänsä lakkoon. mutta jäävät toistaiseksi työhön kunnes hallituksen nimittämä teollissuuden tutkijakomissioneri tuomari Nathan Nemetz B.C.:n ylioikeudesta esittää raporttinsa tällä viikolla. IWA-union johto oli aikaisemmin esittänyt, että vaikkakin yli 94 pros. union jäsenistä on äänestä nyt lakon puolesta, ei lakkoon ryhdytä ennenkuin on saatu tietää mitä tuomari Nemetz ehdottaa ja miten siihen puutavarayhtiöt suhtautuvat.

Kun entinen sopimus päättyi 14 p:nä ja mitään uutta ei kuulunut alkoi työläisten uloskävely ensin Fraser-laakson metsäkämpillä missä 160 metsämiestä jätti työnsä 15 p:nä ja työstä poiskävely on sen jälkeen levinnyt lumivyörymän tavoin. Albernin IWA:n osasto äänesti 67.5 pros. työhön palaamisen puolesta, missä 800 työläistä kahden sahan 4,600 työläistä lakkoutui 16 p. He ovat päättäneet odottaa tuomari Nemetzin tutkimuksen tuloksia.

IWA-union neuvottelukomitea Vancouverista päätti 17 p:n iltana ettei se sekaannu rannikkoalueen puutavaratyöläisten lakkoon, jonka he sanovat olevan itsealotteisen.

IWA-union pääasiallisimmat vaatimukset ovat m.m. yleinen 50 sentin korotus tuntipalkoisssa, toinen 50 sentin korotus tuntia kohti n.s. reunaparannuksisssa, (nykyinen perusspalkka on $ 2.36 tunti), palkka kämpästä kämppään (työmaalle meno ja tulo), kaksinkertainen palkka ylityöstä, parannuksia kesälomiin m.m. 3 viikkoa yhden vuoden työajasta 8.5 pros. palkkatuloista, 4viikkoa 5 vuoden jälkeen 10.5 pros palkasta ja 5 viikkoa 10 vuoden työajalta 12.5 pros. palkasta, työn säilytysturvallisuus, juhlapäivistä palkka, palkka sairauden ajalta, vanhemmuusetuisuuksia, ei lakkorikkurointia (oikeus kieltäytyä käsittelemästä rikkurien ja ei-union työmailla valmistettuja "kuumia tuotteita" ja oikeus kieltäytyä kulkemasta laillisen lakon lakkovahtilinjojen läpi) ja yhden vuoden sopimus.

IWA:n taholta on vastattu yhtiöiden väitteisiin, jotta vaatimukset ovat kohtuuttomat osoittamalla 10 pros. elinkustannuksien nousun sitten viime vaatimuksien esittämisen olevan vaikuttimena. Esimerkiksi Vancouverissa neljähenkisen perheen olisi saatava vähintään $5,900 vuodessa palkkaa eläakseen kohtuullisesti, kun sitävastoin hänen palkkansa on nyt $4,908 80 vuodessa täydeltä työajalta. Peruspalkka viikossa $94.40 on nyt vain $63.00 arvoinen verrattuna 1949 rahanarvoon. Ylläolevan tilaston on valmistanut B.C.:n työvirasto.

Samalla kertaa B.C:n kahdeksan suurimman puutavarayhtiön voitot (ylijäämä verojen jälkeen) nousivat huimasti. Yhteensä kahmivat nämä yhtiöt puhdasta voittoa viime vuonna 258 miljoonaa dollaria verrattuna $173.6 vuonna 1962. Voitot osakkeita kohti nousivat myöskin näiden yhtiöiden osakkeenomistajille, ollen $24.16 viime vuonna verrattuna $13.88 v. 1962. Näiden yhtiöiden joukossa on m.m. sellaisia jättiläiskokoisia laitoksia kuin Celanese Corp. (USA), Crown Zellerbach, MacMillan, Bloedell & Powell River, Scott Paper, U.S. Plywood, Raynier ja B.C. Forest Products joiden yhteiset myynnit viime vuonna olivat 3,419.6 miljoonaa dollaria.

Työläisten tuottavaisuus vuotta kohti nousi 29.6 pros metsäteollisuudessa v. 1957—1962 välillä tehden tämän 5.9 pros. keskimäärin vuodessa. Sahoissa nousi tuottavaisuus 60.9 pros. y.m. samalla kertaa kun palkkamenot yksikköä kohti laskivat 25.5 prosentista 24.4 prosenttiin. Ekonomistit ovat sitä mieltä, että työväen tulisi saada kohtuullisempi palkkio tuottavaisuuden lisääntymisestä.

B.C:sssä on myös muita lakkotaisteluja, osa niistä kehittymässä ja osa neuvottelujen vaiheesssa. Maakunnan 238,000 unioihin järjestyneistä työläisistä on 46,000 työtaistelujen pyörteissä, eli noin viides osa järjestyneistä. Huomatuimmat ovat Vancouverin 1,500 kunnallistyöläisen lakko, joka on kestänyt yli 7 viikkoa. North Vancouverin 700 kunnallistyöläisen lakko, y.m. Neuvotteluvaiheessa on 7,000 kirvesmiehen, Mine-Milliin kuuluvan 4,000 Comincon Trailin sulimon työläisen, 1,000 paperimyllytyöläisen ja 500 B.C:n hallituksen omistamien lauttalaivojen työläisten vaatimukset.

Vancouverin kunnallistyöläiset ovat hyljänneet sovintotuomarin prof. Ray Herbertin esittämät ehdot, 32.5 prosentin korotus tunnille, nostaen tuntipalkan $2.60. Unio haluaa 70 senttiä tunnille lisää 3 vuoden ajalta ja parhain mitä kaupungin hallinto on tarjonnut on ollut 28.5 pros. korotus. Pormestari Wm. Rathie uhkasi lauantaina, että kaupungin taholta voidaan ryhtyä rikkurointiin tai lakon särkemiseen jos lakko jatkuu epämääräisesti.

Mine-Mill-unio vaatii yleistä 50 sentin korotusta tuntia kohti Comincon 4,000 työläiselle Trailissa. Peruspalkka on nyt $2.24 ja puoli senttiä tunnilta. Se on hyljännyt 18 ja puolen sentin korotustarjouksen.

Loma-alueella

Eforie, Romania. — Bikini-pukuiset lomailijat saivat sunnuntaina tilaisuuden nähdä Kiinan pääministeri Chou En-lain, joka yhdessä Romanian kommunistisen puolueen pääsihteeri Nicolae Ceausescun kanssa saapui lentoteitse Mustanmeren rannalle sijaitsevalle kesähuvittelupaikalle, mikä oli aikaisemmin varattu Romanian kuninkaan käyttöön.

Lentoalan lakko Ranskassa

Pariisi. — Ranskan lentoliikenteen luotsit ja ohjaajat lakkoutuivat 48 tunnin ajaksi protestiksi siitä, kun hallitus on poistanut tukimaksun Boeing 707 suihkumoottori matkustajalentokoneen palveluskunnalta.

Lakko, joka on neljäs kahden kuukauden aikana samasta asiasta, voi aiheuttaa noin 80 pros. halvaannuksen Ranskan lentoliikenteessä ja vaikeuttaa ylimeren lentoja.

Väkijoukko oli suutuksissa natsijohtajalle

Toronto. — Mielipuolisuuden rajoilla olevan Canadan Natsipuolueen? johtaja Wm. John Beattie joutui keskeyttämään raivoisan puheensa sunnuntaina keskikaupungilla olevassa Allen Gardens puistossa kun suuttunut 1,200 ihmistä käsittävä joukko uhkasi hänen turvallisuuttaan. Enemmän kuin 100 Torontton ratsu- y.m. poliisia pelasti Beattien kiukustuneelta väkijoukolta kuljettamalla hänet poliisiautossa pois puistosta.

Huolimatta hänen raivoisista hyökkäysistään juutalaisia ja muita vastaan Beattiea ei ole vangittu mutta on harkinnan alaisena josko hän olisi rikkonut kaupungin sivulakia

Mine-Mill saavutti huomattuja parannuksia

Vancouver, B.C. — International Union of Mine, Mill and Smelter Workers (Mine Mill) Britannian osasto No. 663 jäsenistö hyväksyi Anaconda Copper-yhtiön kanssa tehdyn välisopimuksen äänin 178—35. Paikka sijaitsee noin 30 mailia pohjoiseen Vancouverista Howe Soundissa.

Palkka nousee 32 senttiä sekatyöläisille ja 52 senttiä tunnille ammattimiehille. Vielä voimassa olevan sopimuksen perusteella olisi tuntipalkka noussut 8 sentillä syyskuun 1 pnä. Aikaisempi sopimus voitettiin pitkän ja katkeran lakon avulla, joka alkoi heti sen jälkeen, kun tämä jättiläis-yhtiö otti haltuunsa Britannian kuparikaivokset.

Uusi sopimus on voimassa syyskuun 1 päivään 1968. Tuntipalkka on m.m. seuraava; luokka No. 1 — kesäk. 1966 $2.18, syysk. 1966 — $2.26 ja syysk. 1967 $2.40; luokka No. 5 kesäk. 1966 — $2.60 syysk. 1966 — $2.70 syysk. 1967 — $2.85, ja luokka No. 9 (korkein) kesäk. 1966 — $3.37 syysk. 1966 — $3.50 syysk. 1967 — $3.66.

Vancouverissa sijaitseva Mine Millin unio-osasto No. 1037 on hyväksynyt Fry Western-yhtiön kanssa sopimusehdot, joka tuottaa palkankorotuksia ja muita parannuksia yli 300 työläiselle m.m. Merrit, Smithers ja muilla kaivoskämpiköillä B.C:ssa sekä Hanson Lakella Manitobassa.

Vasta-alkavan työläisten palkkataksa yllämainituilla seuduilla on noussut $2.80 tunnille ja toinen korotus tulee ensi toukokuun 1 pnä jolloin tuntipalkka on $3.05. Kaivosmiehet, jotka saivat $2.65 tunti saavat nyt $3.00 ja toukokuun 1 pnä tulee 15 sentin korotus tunnille. Mekaanikot saavat nyt $3.21 tunti ja nousee toukok. 1967 vielä 15 sentillä tunnille. Myös muita n.s. reunaparannuksia on voitettu Jäsenyys Mine Mill uniossa on ehtona työssä oloon nähden. Työviikko on 40 tuntia ja vapaa ruoka ja huone eristetyillä alueilla.

United Steelworkers unio on peruuttanut B.C:n työsuhdelautakunnalle aikaisemmin esittämän hakemuksen saada työläisten edustusoikeuden Cominco-yhtiön Benson Laken kaivoskämpiköllä. Asioista tietoisille tämä ei tullut minään yllätyksenä, sillä USWA-uniolla ei koskaan ollut tarvittavaa määrää työläisten täyttämiä jäsenkortteja esittääkseen pätevää hakemusta työsuhdelautakunnalle.

Nyt on Mine Mill uniolla mahdollisuus saada BC:n maakuntaa käsittävä edustusoikeus kaikissa lyijyä ja sinkkiä tuottavan Cominco-yhtiön kaivoskämpiköillä ja sulimoilla. Hakemus on esitetty BC:n työsuhdelautakunnalle.

ALGOMA RAUTATIELTÄ VEROVAPAUS POIS

Toronto. — Kummankin oppositiopuolueen edustajat arvostelivat Ontarion lainlaatijakunnassa hallituksen toimenpiteitä poistaakseen verovapauden Algoma Central Railway-yhtiöltä.

Vaikkakin uusdemokraatti Donald MacDonald ja liberaali Elmer Sopha kannattivat lakiehdotusta verovapauden poistamiseksi ACR-yhtiöltä, niin he kuitenkin arvostelivat sitä, että hallituksen taholta ei ole annettu tarpeeksi yksityiskohtaisia tietoja yhtiön kanssa käydyistä neuvotteluista.

Maa- ja metsäministeri Kelso Roberts, joka esitti lakiehdotuksen verovapauden poistamiseksi mainitulta yhtiöltä periaatteellista hyväksymistä varten ilmoitti, että edistystä on tapahtunut neuvotteluissa yhtiön kanssa sen jälkeen kun lakiehdotus ensin esitettiin tammikuussa.

ACR-yhtiö sai 1,700,000 eekkeriä valtion maata vapaasti 19:ta vuosisadan lopulla silloiselta maakuntahallitukselta. Ontarion maaverolaki hyväksyttiin v. 1925 ja v. 1940 mennessä oli yhtiö verovelkaa maakunnalle $2,250,000. Sinä vuonna palautti yhtiö noin puolet sille annetusta maasta takaisin Ontarion hallitukselle verojen maksamisen asemesta ja vuonna 1941 lainlaatijakunta hyväksyi lain jonka mukaan ACR-yhtiö vapautettiin kokonaan maaveron maksamisesta. Yhtiön tiedoitetaan säästäneen $1,250,000 veroissa sitten v. 1940 verovapauden ansiosta.

de Gaulle vierailee 12 päivää N-liitossa

Isäntämaan toimesta juhlava vastaanotto vierailijalle samalla kun lehdet kirjoittavat myönteisessä hengessä Ranskan—NLn suhteista

Moskova. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle saapui tänne maanantaiaamuna kello 9 aloittaen 12 päivää kestävän valtiovierailun jolloin hän neuvottelee Neuvostoliiton johtajien kanssa etsiessään uutta ymmärtämystä Euroopassa idän ja lännen välillä.

Neuvostoviranomaiset määrittelevät tämän de Gaullen vierailun mitä lupaavimmaksi tapaukseksi toisen maailmansodan jälkeisen Euroopan diplomatiassa. Itä ja länsi Eurooppa on ollut jakautuneena toisilleen vihamielisiin leireihin sitten toisen maailman sodan lopun.

Presidentti de Gaullen saavuttua soitti Moskovan radio Ranskan kansallishymniä Marseljeesia ja Moskovan kaikissa sanomalehdissä oli etusivuilla de Gaullen kuvia täysine sotilasunivormuineen. De Gaullen koristeltu huoneisto Kremlissä on sama joissa ennen asustivat Venäjän tsaarit

De Gaulle on ensimmäinen Ranskan valtion päämies, joka on asunut Kremlissä sitten Napoleonin ja ensimmäinen Ranskan valtiopäämies, joka on astunut Neuvostoliiton maakamaralle sitten Venäjän vallankumouksen v. 1917. Hän on myöskin yksi ensimmäinen länsivaltioiden päämiehiä vierailemaan Moskovassa. USAn presidentti Eisenhowerin oli määrä vierailla v. 1960 mutta U-2 vakoilulento teki tämän tyhjäksi.

"Ranskan presidentin, kenraali Charles de Gaullen nimi nauttii suurta kunnioitusta Neuvostoliitossa", oli virallinen Neuvostoliiton tiedonanto vierailusta ja jatkoi, että hän johdonmukaisesti seuraa rauhallisen rinnakkaiselon linjaa kehittääkseen parempia suhteita ja yhteistoimintaa Neuvostoliiton, toisten sosialististen maiden ja länsimaiden välillä Euroopassa. N.s. länsimaiden virallisissa piireissä pidetään de Gaullen Neuvostoliiton vierailua kuvaavaksi siitä sujuvaisuudesta, joka on kehittymässä eri maiden suhteissa Euroopassa.

VIIME TIEDOT

United Nations. — Suositellen uusia yrityksiä neuvottelujen aloittamiseksi Vietnamin sotaan osallistuvien kaikkien osapuolten kesken YKn pääsihteeri U Thant sanoi, että Vietnamissa nyt käynnissä oleva sota on historian yksi raain sota.

Moskova. — Viralliselle valtiovierailulle saapunut kenraali de Gaulle sanoi maanantaina täällä esittämänsä tervehdyslausunnon yhteydessä, että Ranska pyrkii laukaisemaan idän ja lännen välisen vastatusten seisomisasenteen. Hän sanoi Ranskan toivovan, että päästään pois tästä paheellisesta ympyrästä ja että Euroopasta olisi saatava muodostetuksi yksi kokonaisuus. Toisaalta hän selitti, ettei Ranska halua jättää huomioonottamatta sitä tärkeätä osaa mitä Yhdysvaltain tulisi viedä.

Toronto. — Air Canadan lentopalvelutyöläiset ovat hyväksyneet äänin 6—1 uuden työehtosopimuksen, jonka avulla vältettiin mainitun työalan lakko muutama päivä sitten. Sopimuksen mukaan työläiset saavat 15 prosenttisen palkankorotuksen 2 vuoden aikana.

Ottawa. — Liitto- ja maakuntahallituksen turvallisuusasiaintuntijain kokous päätti maanantaisessa kokouksessaan ehdottaa, että kaikissa maakunnissa olisi järjestettävä autojen pakollinen turvallisuustarkastus joka kuuden kuukauden kuluttua. Tämä esitys ehdotetaan liitettäväksi liittohallituksen uusiin, vapaaehtoisiin maanteiden turvallisuussäädöksiin, joiden pitäisi valmistua tämän vuoden loppuun mennessä.

WILSON NÄKEE "PUNAISTA" MERIMIESLAKOSSA

Lontoo. — Sanomatta asiaa suoraan, pääministeri Harold Wilson vihjasi maanantaina, että kuusi viikkoa kestänyttä Britannian merimieslakkoa johdetaan kommunistien toimesta.

Pääministeri Wilson esitti tämän lausunnon alahuoneen istunnossa vähää ennen kuin merimiesunion "maltillinen" pääsihteeri William Hogarth saapui hänen kutsustaan uudelleen keskustelemaan tilanteesta.

Pääministeri Wilson totesi hallituksen kannan, että sopimuksen teossa ei voida mennä hallituksen nimittämän tutkinto-oikeuden ehdotusten yli, joiden perusteella merimiehille luvataan asteettain siirtyminen 56-tuntisesta työviikosta 40-tuntiseen työviikkoon.

Tämä vastaisi hallituspiirien selityksen mukaan 9.5 prosentin palkankorotusta kahden vuoden aikana. Merimiehet vaativat kuitenkin hetikohtaista 40-tuntista työviikkoa, mikä hallituksen arviointien mukaan tarkoittaisi 17-prosenttista palkankorotusta.

Parlamentille esittämässään lausunnossa pääministeri Wilson puhui "tiukasti yhteen punoutuneista poliittisista miehistä", jotka eivät voittaneet yhtään edustajapaikkaa viime maaliskuun vaaleissa.

Hallituspiireistä selitettiin myöhemmin, ettei merimiesunion 48-henkisen johtokunnan jäsenistä ole pääministerin käsityskannan mukaan kukaan kommunisti — mutta pääministeri uskoo kuitenkin, että jotkut heistä (johtokunnan jäsenistä) toteuttavat ulkopuolisen joko kokonaan tai pääasiassa kommunistisen ryhmän määräyksiä.

Pääministeri Wilson varoitti merimiesunioa parlamentin istunnossa, että merimiehet ovat menettämässä yleisön myötätuntoa osoittaessaan julkisesti, että "heitä kiinnostaa enemmän kansakunnan etujen vahingoittaminen kuin oikeuden saavuttaminen, mitä me kaikin heille haluamme."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Olematon "kolmas voima"

Vanhan viisaan sananparren mukaan "tie helvettiin on päällystetty hyvillä aikeilla".

Niin myös voivat poliittisesti hyväkin tarkoittavat ihmiset puhua ja toimia niin, että tulos olisi kaikkea muuta kuin hyvä.

Tällaisia ajatuksia tuli varmaan monen valveutuneen kansalaisemme mieleen lukiessaan viime viikolla uutistietoa, jonka mukaan eräs liberaalipuolueen ehdokkaana parlamentin jäseneksi valittu henkilö oli suositellut eri kansallisuusryhmien yhtenäisyyttä siinä mielessä, että ei-ranskalaista ja ei-englantilaista alkuperää olevat canadalaiset voisivat puolustaa kielellisiä oikeuksiaan ja kehittyä poliittisesti "kolmanneksi voimaksi".

Me kannatamme eri kansallisuusryhmiin kuuluvien canadalaisten keskinäistä yhteisymmärrystä ja yhteistoimintaa kaikkien hyvien asiain edistämiseksi. Me puolustamme horjumatta eri kansallisuusryhmiin kuuluvien canadalaisten oikeutta puhua ja kirjoittaa omaa äidinkieltään, opettaa lapsilleen ja lastensa lapsille sekä esivanhempiensa kieltä että heidän jälkeenjättämiä kulttuuriperinteitä, sillä vain tämä takaa siirtolaisten ja heidän lapsiensa todella "vapaaehtoisen canadalaistumisen" sekä sen, että tämän canadalaistumisprosessin yhteydessä ei menetetä korvaamattomia kulttuuriaarteita, mitkä on siirtolaisten mukana tähän maahan tuotu.

MIELIPITEIDEN SEKAAMISTA

Mutta kun York East vaalipiiriä alahuoneessa edustava liberaali, Steyen Otto esittää, että "taistelu englantilaisen ja ranskalaisen Canadan välillä on kehittynyt rotutaisteluksi, ja kehoittaa arviolta 6,000,000 canadalaista, jotka eivät kuulu kumpaankaan edellämainittuun kieliryhmään, muodostamaan kolmannen voiman oikeuksiensa puolustamiseksi", kuten eräs torontolaislehti kertoi kesäkuun 9 pnä, niin hän sekoittaa joko tietäen tai tietämättään canadalaisten käsitteitä asioista.

Mainitun uutistiedon mukaan mr. Otto on lähettänyt 50,-000:lle torontolaisukkaalle kirjeen missä sanotaan, että "kukaan ei halua olla ikuisesti ulkomaalainen ja kehoitetaan heitä muodostamaan Citizens Civic Action Associationin — uuden järjestön, joka pyhittyy ajatukselle, että "tämä on yksi Canada, yksi maa ja yksi kansa".

"Taistelu englannin ja ranskan kielisten välillä ei ole enää kieliatistelua", kerrotaan mr. Otton sanoneen. "Se on kehittynyt rotutaisteluksi: ranskalais-canadalaiset englantilais-canadalaisia vastaan, eikä kukaan näytä ymmärtävän, että täällä on lähes 6,000,000 canadalaista, kuten te ja minä, jotka eivät ole tulleet Canadaan sekaantuakseen rotutaisteluun . . ."

Mainitun tiedon mukaan Citizens Civic Action Association muodostuu tunnetuista lakimiehistä, lääkäreistä, liikemiehistä ja poliitikoista. Mahdollisesti tavalliset kadun miehet ja naiset ovat unhoittuneet, koska korostus on niin voimakas yllämainittuihin ryhmiin nähden. Järjestön presidenttinä on Joseph Boyko, ukrainalaista alkuperää oleva kiinteistökauppias.

Mr. Otto on puolalais-saksalaista alkuperää. Muina järjestön johtajina mainitaan Ontarion lainlaatijakunnan jäsen George Ben (L Bracondale) joka on slovakialaista alkuperää.

Järjestön nimissä lähettämässään kirjeessä mr. Otto kehoittaa ei-ranskalaista ja ei-englantilaista alkuperää olevia canadalaisia — joita arvioidaan olevan kolmannes maan väestöstä — järjestymään yhtenäiseen leiriin, voidakseen vaikuttaa voimallaan liittovaltion, maakuntien ja kuntien politiikkaan.

"Meidän on saatava voimaa, ja ennenkaikkea yhtenäisyyttä. Ilman yhtenäisyyttä ja poliittista valtaa, me emme ole mitään . . . Ja me tulemme aina olemaan ulkomaalaisia. Me emme halua maata jaettavaksi ensimmäiseen, toisen ja kolmannen luokan kansalaisiksi", sanoo mr. Otto kirjeessään antaen ymmärtää, että "kolmas voima" ei halua enää jättää maan asioiden hoitoa englantilaisten ja ranskalaisten käsiin."

POLIITTISEEN SUOHON JOHTAVA TIE

Kuten tiedetään, meidän lehtemme Vapaus on aina puolustanut ja tulee edelleenkin puolustamaan aivan liian usein taloudellisesti ja poliittisesti sorretussa asemassa olevia pienempien kansalaisuusryhmien jäsenten kansallishenkisiäkin pyrkimyksiä.

Mutta me emme voi mitenkään puolustaa mr. Otton ja hänen järjestönsä ohjelmaa, mikä johtaa auttamattomasti poliittiseen suohon.

Toronto Daily Star oli mielestämme tuhannesti oikeassa kun se joulukuun 2 pnä 1965 julkaisemassaan toimituskirjoituksessa sanoi, että "voimakasta maata ei voida rakentaa 'pikku-Euroopan' kaavan mukaan, missä on pieni Italia, pieni Ukraina ja pieni Saksa ranskalaisen Canadan ja englantilaisen Canadan lisäksi. Se on hajaannuksen ohjelma ja me uskomme, että yhtään ainoata dollaria ei pitäisi käyttää yleisistä varoista eurooppalaisen nationalismin kehittämiseksi Canadan maaperällä.

"Muiden kansallisuusryhmien ei tarvitse unhoittaa synnyinmaitaan ja niiden kansojen suuria lahjoja Canadalle kun he ja heidän lapsensa liittyvät tämän maan jompaankumpaan kulttuuripäävirtaan."

Tosiasia on, että me canadalaiset olemme ainakin 90-prosenttisesti siirtolaisia tai siirtolaisten jälkeläisiä. Vain intiaanit ja eskimot ovat todella "alkuperäisiä" Canadan asukkaita.

Mutta Canadassa on kaksi peruskansaa, joiden tasa-arvoisista ja veljellisistä suhteista riippuu maamme tulevaisuus, yhtenäisyys ja voima. Ranskalaisella Canadalla — Quebecillä — on kaikki kansalliset ominaisuudet. Sillä on yhteinen asuma-alue, yhteinen kieli, yhteinen kulttuuri ja yhteinen ekonomia, kuten on englantilaisellakin Canadalla.

Muilla kansallisuusryhmillä ei tällaisia ominaisuuksia ole. Yhtäältä muut kansallisuusryhmät ovat suhteellisen pieniä englantilaiseen ja ranskalaiseen kansallisuuteen verraten. Suurin kansallisuusryhmä muodostuu saksalaisista ja heitäkin on vain 5% koko väestöstä. Ukrainalaisia, italialaisia ja muita, suomalaisista puhumattakaan, on prosentuaalisesti paljon vähemmän. Näillä kansallisuusryhmillä ei ole yhteistä asuma-aluetta, sillä ne kaikki ovat jakaantuneet eri puolille Canadaa, niin englantilaiseen kuin ranskalaiseenkin Canadaan. Näillä kansallisuusryhmillä ei ole liioin yhteistä ekonomiaa. Sanalla sanoen ne eivät muodosta "kansaa" samassa mielessä kuin ranskalainen ja englantilainen Canada muodostavat.

Mr. Otton ja kumppanien lähtökohta on auttamattomasti väärin arvioitu. Se ei siis voi johtaa mihinkään hyviin tuloksiin huolimatta lainkaan siitä kuinka hyvässä ajatuksessa näitä kaavailuja "kolmannesta voimasta" on tehty.

Eri kansallisuusryhmille on yksitellen ja yhteisesti monenlaisia etuja valvottavana. Mutta yksi kaikkein tärkein etumme on se, että saadaan Canadan kansallinen yhtenäisyys ja tulevaisuuden suuruudenmahdollisuus turvatuksi. Se vaatii ranskalaisen ja englantilaisen Canadan veljellistä tasa-arvoisuutta sekä kaikkien muiden kansalaisryhmien sosiaalisten, taloudellisten ja kulttuuristen oikeuksien puolustamista, ei minään "kolmantena erillisenä voimana" vaan vastuunalaisina Canadan asukkaina ja kansalaisina.

Näkökulma erilainen, rauhanpolitiikka sama

Presidnetti Kekkonen ja pääministeri Kosygin esittelivät Suomen ja N-liiton ulkopolitiikkaa

Helsinki. — Suomi on pieni, puolueeton maa, joka on hyvin selvillä siitä, mihin mittaan sen tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet kansainvälisessä politiikassa voivat ulottua. Neuvostoliitto on taas sosialistinen suurvalta, jolla on globaaliset intressit. Tarkasteluperspektiivimme ovat siis monissa suhteissa erilaiset. On kuitenkin jotakin ratkaisevan tärkeätä, joka maittemme ulkopolitiikalle on yhteistä. Meille on yhteistä pyrkimys kehittää kansainvälisiä suhteita niin, että kaikki valtioiden väliset ristiriidat voitaisiin ratkaista rauhanomaisin keinoin neuvotteluteitse, lausui presidentti Kekkonen juhlaillallisilla, jotka presidentti ja rouva Kekkonen viikko sitten maanantaina tarjosivat pääministeri ja rouva Kosyginin kunniaksi Linnassa. Päivällisillä puhui myös pääministeri Kosygin.

Presidentti Kekkonen vakuutti puheessaan, että pääministeri Kosygin saa maassamme kaikkialla ja kaikissa piireissä lämpimän vastaanoton sekä naapuri- että ystävämaan Neuvostoliiton arvovaltaisena edustajana että kunnioitettuna valtiomiehenä, jonka työ rauhan rakentajana Tashkentin neuvotteluissa on herättänyt suurta arvonantoa kautta maailman. Edelleen presidentti Kekkonen lausui mm.

Usein on sanottu, että Suomen ja Neuvostoliiton väliset suhteet ovat monella tavalla esimerkiksi kelpaavia. Erityisen korostuksen tälle seikalle antaa se tosiasia, että lähtökohta ei suinkaan ole ollut suotuisa. Kansojemme terve järki ja kasvanut tietoisuus niiden keskuudessa rauhan välttämättömyydestä ovat johtaneet siihen, että nyt on molemminpuolinen pyrkimyksemme edistää yhä kestävämpää keskinäistä yhteistyötä kaikilla elämän aloilla.

Valitettavasti kansainväliset suhteet eivät maapallon kaikissa osissa ole kehittyneet yhtä suotuisasti kuin Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Jännitystä ja vakavia ristiriitoja on tälläkin hetkellä havaittavissa monilla alueilla. Niiden ratkaiseminen asettaa kansojen kohtaloista vastuunalaiset johtajat suurien vaikeuksien eteen. Mutta jos vaikeudet pystytään voittamaan, avautuvat myös suuret kehityksen näköalat.

Ihmiskunta elää parhaillaan valtavan muutosprosessin aikakautta. Se jatkuu, mutta jo nyt voidaan havaita, että monet aikaisemmin kiteytyneet ja jännitystä ylläpitäneet ajatustottumukset ovat vähitellen menettäneet merkitystään kansojen välisen yhteistyön ja yhteisymmärryksen ylittäessä yhä useammin myös erilaiset yhteiskuntajärjestelmät omaavien valtioiden väliset rajalinjat. Tämä on suunta, johon Suomikin omalla ulkopolitiikallaan on omien mahdollisuuksiensa sallimalla tavalla pyrkinyt.

Ulkopolitiikkamme peruslinjaksi olemme historiallisten kokemustemme antamien opetusten mukaisesti valinneet puolueettomuuspolitiikan. Mutta tämä periaate ei meidän kohdallamme tarkoita negatiivista puuttumattomuutta ja eristyneisyyttä, vaan aktiivista pyrkimystä luoda ja kehittää ystävälliset suhteet ja konkreettinen rauhanomainen yhteistyö kaikkien valtioiden kanssa. Erityisen tärkeätä on meille ollut se, että olemme tässä onnistuneet naapureihimme nähden. Suhteemme Neuvostoliittoon nojautuvat keskinäisessä ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksessa ilmaistuille periaatteille, joiden tasapainottava vaikutus on käytännössä todettu. Toisaalta Suomi kuuluu ja koko menneeisyytensä voimalla kiinteästi Pohjolaan, jonka kansojen vuosisatainen kanssakäyminen ja yhteistyö muodostavat tärkeän perustan rauhan jatkuvalle säilyttämiselle Pohjois-Euroopassa. Tämä alue on jäänyt kansainvälisten kriisien ulkopuolelle kaikkien siellä asuvien kansojen hyvien suhteiden ja rauhanomiasen yhteistyön ansiosta. On ollut tärkeätä, että Neuvostoliitto on kannattanut tätä yhteistyötä. Suomi pyrkii ulkopolitiikallaan siihen, että nämä olosuhteet vastaisuudessakin voitaisiin säilyttää.

KOSYGIN RAUHAA EI VOIDA VAIN TOIVOA, SEN PUOLESTA ON TAISTELTAVA

Pääministeri Kosygin kiitti vastauspuheessaan vierailukutsusta Suomeen, välitti terveiset työtovereiltaan Moskovasta ja korosti säännöllisten tapaamisten merkitystä Neuvostoliiton ja Suomen valtiomiesten välillä. Tämän jälkeen hän lausui mm.

Antaessaan suuren arvon neuvostoliittolais-suomalaiselle ystävyydelle Neuvostoliiton hallitus kehittää ja lujittaa kuten tähänkin saakka kaikinpuolista yhteistyötä pohjoisen naapurin kanssa.

Tyydytyksellä voidaan todeta, että neuvostoliittolais-suomalaiset suhteet kehittyvät menestyksellisesti ja suotuisasti. Kaikki neuvostoliittolais-suomalaisen yhteistyön kuluessa esiinnousevat kysymykset ratkaistaan hyvän naapuruuden hengessä ja ottaen huomioon molemminpuoleiset edut. Suhteidemme kehittyminen Suomen kanssa ei ole ristiriidassa Suomen muihin maihin suuntautuvien suhteiden kehittämispyrkimysten kanssa.

Neuvostohallitus on vakuuttunut siitä, että lujien ystävyyssuhteiden luominen yhteiskuntajärjestelmiltään erilaisten valtioiden välillä saattaisi todella kääntää kansainvälisen tilanteen parempaan suuntaan, sillä se ei ainoastaan pysy jännittyneenä, vaan myös jatkuvasti kiristyy.

Tämä kiristyminen johtuu siitä, että toimeenpannaan aseellisia hyökkäyksiä Vietnamin kansaa vastaan. Tällaiset toimenpiteet aiheuttavat yleistä vastustusta ja lisäävät kansojen päättäväisyyttä tehdä loppu tästä sekaantumisesta, joka on uhkana yleiselle rauhalle.

Raketti- ja ydintekniikan aikana kansat ja hallitukset eivät voi ainoastaan toivoa rauhaa, vaan niiden tulee aktiivisesti taistella rauhan puolesta. Tähän taisteluun tulee osallistua laajan rintaman, jossa ovat mukana kaikki ne, joille kansainvälinen turvallisuus on kallis.

Jännittyneisyys lisääntyy myös siksi, että Länsi-Saksan vaikutusvaltaiset piirit vaativat vieraita alueita ja paluuta vuoden 1937 rajoihin sekä pyrkivät saamaan ydinaseen käsiinsä. Militaristisen politiikan noudattaminen luo todellisen uhan rauhalle.

On luonnollista, että näissä olosuhteissa me kiinnitämme paljon huomiota siihen, millä tavoin Euroopan kansat voivat suojata itsensä uudelta tuholta ja yhteisin ponnistuksin saada aikaan luotettavan tämän maanosan kollektiivisen turvallisuusjärjestelmän. Euroopan turvallisuus riippuu mielestämme ennen kaikkea Euroopan valtioista itsestään aivan samoin kuin rauha Pohjois-Euroopassa riippuu niistä valtioista, jotka sijaitsevat tällä alueella.

Tietenkään ei Neuvostoliitolle niin kuin ei Pohjois-Euroopan maillekaan ole samantekevää, mihin suuntaan kehitys kulkee Euroopan pohjoisosassa, tuleeko tästä alueesta todella rauhan tyyssija vai vedetäänkö Skandinavia yhä enemmän ja enemmän NATOn sotavalmisteluihin.

Toteamme mielihyvin, herra presidentti, että meidän pyrkimyksemme rauhan säilyttämiseksi Euroopan mantereella sivuavat teidän huolenpitoanne turvallisuuden lujittamisesta Pohjois-Euroopassa. Pohjois-Euroopan julistamista ydinaseettomaksi vyöhykkeeksi koskevan aatteenne toteuttaminen antaisi mielestämme Pohjois-Euroopassa sijaitsevien valtioiden kansoille varmuutta huomispäivästä ja olisi sitä paitsi tärkeänä lisänä yleiseurooppalaisen turvallisuuden luomisessa. Tärkeitä ovat myös viime vuoden marraskuussa lausumanne uudet näkökannat turvallisuudesta Pohjois-Euroopan rajoilla. Me näemme niissä Suomen pyrkimyksen säilyttää Pohjolassa rauha ja poistaa sodan tältä alueelta.

Rauhaan ja turvallisuuteen johtavien teiden etsiminen lujittaa entisestään ystävyyssuhteitamme, jotka ovat Neuvostoliiton ja Suomen kansojen suuri historiallinen aikaansaannos.

Mollet ehdottaa rinnakkaiseloa kannattavien maiden yhteistä kokousta

Pariisi. — Ranskan sosialistisen puolueen pääsihteeri Guy Mollet on tehnyt ehdotuksen rauhanomaista rinnakkaiseloa kannattavien maiden konferenssin k o o l l e kutsumisesta. Mollet esitti ehdotuksensa tasavaltalaisjärjestöjen kokouksessa viime viikolla Pariisissa.

Guy Mollet esitti toivomuksen, että maat etsisivät ensimmäisessä vaiheessa mahdollisuutta "erillissopimusten" solmimiseksi. Hän mainitsi esimerkiksi sopimukset, jotka kehittelisivät Moskovan ydinkoekieltoa tai asevarustelun ja sotaluottojen lopettamista.

Vietnamin tilanteesta Mollet lausui, että Vietnamin kysymys voidaan ratkaista rauhanomaisin keinoin vain siinä tapauksessa, että amerikkalaiset lopettavat pommituslentonsa Vietnamin demokraattisen tasavallan alueelle. Edelleen Mollet totesi, että amerikkalaisten sotajoukkojen on lähdettävä Vietnamista. Hän ehdotti ne korvattavaksi "kansainvälisillä voimilla" ja "kaikkien entiseen Indokiinaan kuuluneiden maiden neutralisoinnilla".

Puhuessaan Euroopan tilanteesta Mollet ehdotti, että alueelle luotaisiin sellaiset olosuhteet, jotka tekisivät NATOn ja Varsovan liiton olemassaolon "hyödyttömäksi". Nykyaikana on välttämätöntä etsiä mahdollisuuksia hyökkäämättömyyssopimuksen solmimiseksi NATO-maiden ja Varsovan sopimusmaiden välille, Mollet sanoi.

Mitä muut sanovat

MERKITTÄVÄ VIERAILU

Suomenmaa kirjoitti pääministeri Kosyginin Suomen-vierailun alkamispäivänä seuraavaa

"Pääministeri Kosyginin vierailu tapahtuu sikäli mielenkiintoisena ajankohtana, että maassamme on uusi hallitus, neljän puolueen laajapohjainen yhteis-hallitus.

Pääministeri Kosyginin vierailulla ei tietenkään ole mitään yhteyttä hallituskysymykseemme; presidentti Kekkosen esittämä vierailukutsu on monen kuukauden takainen. Sitä paitsi hallituskysymys on Suomen sisäinen asia, vaikka se tietysti kiinnostaa myös muita, ei vähiten naapureitamme. Näille on tärkeintä se, millaiset ovat kulloisenkin hallituksen ulkopoliittiset pyrkimykset, mitä linjaa hallitus ulkopolitiikassa noudattaa. Isvestijan kirjeenvaihtaja mainitsee artikkelissaan, että on mielihyvällä todettava Suomen uuden hallituksen ilmoittavan noudattavansa tähänastista ulkopoliittista linjaa. Tämä on hallitusohjelmassa lausuttu selvästi julki eikä muutoin voi ollakaan.

Pääministeri Kosyginin vierailulle annetaan Suomessa erittäin suuri merkitys."

"UUSIA KIINNEKOHTIA"

Suomen Sosialidemokraatti kirjoittaa pääministeri Kosyginin vierailusta

"Pääministeri Kosyginin vierailu osoittaa myös, että maittemme väliset hyvät suhteet perustuvat huomattavasti laajemmalle kuin henkilökohtaisten suhteiden pohjalle, jolla sinänsä on usein perusteita luova merkitys. Toteamme tyydytyksellä, että Neuvostoliiton korkeimmat johtoelimet ovat edustajiensa kautta jatkuvasti myönteisessä kanssakäymisessä Suomeen päin.

Pääministeri Kosyginin vierailu maassamme osuu kesämme valoisimpaan aikaan. Kun hän uhraa rajoitetusta ajastaan huomattavasti tähän vierailuun, toivomme, että hän sekä viihtyy maassamme että löytää täältä uusia kiinnekohtia kansaamme ja sen johtohenkilöihin niin valtiollisen kuin sivistyselämänkin alueilta."

PRAVDA TYYTYVÄINEN HALLITUSRATKAISUUN

Moskova, Kauppila. — Ensimmäisen yhteenvedon Suomen vaalien jälkeisestä sisäpoliittisesta tilanteesta esitti lukijoilleen viikko sitten maanantaina pääministeri Kosyginin valtiovierailun yhteydessä kommunistisen puolueen pää-äänenkannattaja Pravda, joka tarkastelee Suomen hallituskysymyksen ratkaisua myönteisessä hengessä.

Erityisesti artikkelissa korostetaan, että 18 vuotta kestäneen tauon jälkeen kahden suurimman työväenpuolueen — sosiaalidemokraattisen ja kommunistisen — edustajat istuvat nyt samassa hallissa.

Artikkelin ovat kirjoittaneet Pravdan Suomen-kysymysten tuntija Stefan Smirnov ja lehden Helsingin kirjeenvaihtaja J. Jahontov. Artikkeli on lähetetty Helsingistä.

Suomalaiset käsittelevät vilkkaasti sisä- ja ulkopolitiikan ongelmia, todetaan artikkelissa. — Näiden ongelmien käsittely on erityisesti vilkastunut maan sisäpolitiikassa asteittain tapahtuneiden muutosten yhteydessä. Oikeastaan nämä muutokset koostuivat ja kypsyivät jo kauan sitteen, mutta erityisesti niistä ryhdyttiin puhumaan maaliskuussa toimeenpantujen parlamenttivaalien jälkeen.

Kirjoittajat toteavat uuden hallituksen kokoonpanon ja sen voimakkaan parlamentaarisen pohjan. Kokoomuspuolue, joka kärsi vaaleissa raskaimman tappion, yrittää yhdistää nyt maan kaikki taantumukselliset voimat uuden hallituksen politiikkaa vastustamaan. Suomalaiset yhteiskuntapiirit pitävät uuden hallituksen muodostamista Suomen rauhanomaisen ja demokraattisen kehitystien puolesta esiintyvien voimien yhteistoiminnan tuloksena.

Suomen yhteiskuntapiirit — eivätkä ainoastaan Suomen — antavat suuren merkityksen sille seikalle, että valtioneuvoston pöydän takana istuvat 18 vuoden tauon jälkeen yhdessä Suomen kahden suurimman työväenpuolueen — sosialidemokraattisen ja kommunistisen puolueen — edustajat. 18 vuoden ajan Suomen taantumuksen onnistui eristää maan hallinnosta SKDL, jonka johtava voima on kommunistinen puolue.

Tässä suhteessa tapahtunut muutos selittää täällä (Helsingissä ennen kaikkea kehityksellä, joka on sosialidemokraattisessa puolueessa tapahtunut sen kesäkuussa 1963 pidetyn edustajakokouksen jälkeen.

Ei ole salaisuus, että pitkän aikaa SDP:n johdossa olivat ihmiset, joille oli ominaista sotaisa antikommunismi, vihamielinen suhde erilaisia poliittisia vakaumuksia edustavien työtätekevien yhteistoiminnan ajatukseenkin ja avoin viha työtätekevien työtätekevien yhteistoiminnan ajatukseenkin ja avoin viha työtätekevien ensimmäistä valtiota, N-liittoa kohtaan. Tällainen poliittinen linja johti tämän puolueen lopulta suuriin tappioihin, ukopoliittisella näyttämöllä sen eroon Suomen edistyksellisistä voimista. Puolueen terveet voimat ottavat oppia sen tappioista ymmärtäen, että nykysuomessa eivät voi saada suurta vaikutusta poliittiset ryhmät, jotka harjoittavat politiikkaa, joka ei vastaa maan kansallisia etuja.

Suomen vasemmistosiiven ja keskustan poliittisten voimien yhteistoiminnan ensimmäiset askeleet on otettu. Niiden käytännöllisenä ilmaisuna on ennen kaikkea neljän puolueen yhteydessä sopima hallitusohjelma.

Artikkelin kirjoittajat tarkastelevat hallitusohjelmaa ja jatkavat: Suomen yhteiskuntapiirit seraavat nyt tarkasti sitä, millä tavalla uusi hallitus ryhtyy toteuttamaan tätä ohjelmaa. Jokaisen lehden hallituksen toimintaa koskevassa uutisissa on selvästi havaittavissa odotuksen tunne: hallituksen puolustajat odottavat uutisia sen menestyksistä, vastustajat janoavat epäonnistumisia laskelmoiden, että hallituksen edessä olevat vaikeudet voivat katkaista alkaneen yhteistyön. Avoimimmat vastustajat eivät rajoitu passiiviseen odottamiseen — he etsivät ahkerasti jokaista mahdollisuutta heittääkseen hiekkaa hallituksen muodostavien neljän puolueen väliin yrittäen nojautua niihin voimiin SDP:ssa ja määrätyssä mielessä myös keskustapuolueessa, jotka olisivat pitäneet hallituskysymyksen toisenlaisesta ratkaisusta.

On luonteenomaista, että eräiden länsimaiden taantumukselliset voimat Suomen hallituksen muodostamisprosessin aikana yrittivät vaikuttaa Suomen yhteiskunnalliseen mielipiteeseen suoranaisella painostuksella, jolla oli ajoittain avoin maan sisäisiin asioihin puuttumisen luonne. Nämä yritykset eivät ole loppuneet tähänkään.

PÄIVÄN PAKINA

UUSI "TIEDUSTELU-LUDE"

Sanotaan, että ihminen ei elä vain leivästä!

Samoin voidaan sanoa, että työläisiä ja farmareita kiinnostaa jokapäiväisten leipäkysymysten lisäksi monet muutkin asiat, kuten tiede, tekniikka, taide jne.

Eräs "tieteen ystävä", joka pyytää esiintyä salanimellä "Kenkkunen", on erikoisesti tieteellisiin kysymyksiin kiintynyt Vapauden lukija, koska saimme häneltä "tieteellisiä" asioita käsittelevän lehtileikkeen ja sen yhteydessä kirjeen, missä sanotaan ensin näin:

"Olen saksinut vähän tieteellisiä asioita käsitteleviä juttuja ja lähetän ne teidän nähtäväksenne. Olen nähkää kiintynyt tieteellisiin kysymyksiin ja haluan puolestani kantaa korteni yhteiseen kekoon hyvän asian puolesta."

Tämä näytti lupaavalta ja niin jatkoimme piristynein mielin kirjeen lukemista

"Ennen vanhaan, jolloin luteet purivat minuakin, en luullut niistä olevan mitään hyötyä yhdellekään ihmiselle. Nyt vasta huomaan luteidenkin tärkeyden tämän yhteisen aurinkomme alla . . .

Tässä vaiheessa voimme kaiketi tutustua ystävämme Kenkkusen saksimaan lude-uutiseen.

Kysymys on Washingtonista kesäkuun 8 päivänä saapuneesta Reuterin uutistiedosta, jonka lainaame "Kenkkusen" toivomuksen mukaisesti kokonaan.

"Amerikkalaiset tiedemiehet kehittävät parhaillaan Vietnamin sotaa varten uutta asetta — huutavia luteita", sanotaan Reuterin uutistiedon alussa ja jatketaan

"Nämä luteet eivät puro, mutta ne vainuavat vihollisen viidakossa ja päästävät verenhimoisen huudon. Tiedemiehet tutkivat parhaillaan miten tätä ääntä voitaisiin vahvistaa siten, että ihminenkin pystyisi erottamaan sen.

"Tarkoituksena on, että viidakkopartiot kuljettavat mukanaan luteita esim. pulloissa, joiden avoin suu on sunnattu eteenpäin. Näin pulloon tunkeutuu vain edessä olevien ihmisten haju.

"Uusi tiedustelulaite saattaa kasvaa jopa peukalonkynnen kokoiseksi. Ongelmana on vain, miten luteet voidaan pitää samanaikaisesti sekä nälkäisinä että hyväkuntoisina."

Tuo viimeksimainittu "ongelma" ei sellaisenaan ole ongelma eikä mikään. Sen kun toteutetaan samaa menetelmää, jolla porvarisedät ja matamit pitävät työläisiä samanaikaisesti jatkuvasti nälässä, joskin samalla huolehditaan, että työläiset ja pikkufarmarit saavat sen verran puraista, että pysyvät työkuntoisina.

Tieteellisiin asioihin kiintynyt Kenkkunen esittää puolestaan vissejä ehdotuksia luteiden kehittäjille — ja hänellä kuten monilla muillakin "menneiden päivien" metsämiehillä on omakohtaista kokemustaan luteiden kanssa

Hän esittää mielipiteitään seuraavaan tapaan

Kokemukseni perusteella suosittelen metsäludetta ensimmäiselle tilalle näissä tappohommissa. Niitä ei tarvitse taskuissa kuljettaa viidakkoihin, sillä ne vainuavat ihmisverta pitkien matkojen päästä maalta, ilmasta ja luultavasti mereltäkin.

Minulla on aikaisemmalta ajalta 45-vuotinen kokemus näiden canadalaisten metsäluteiden kanssa ja tiedän mistä on kysymys.

Ne käyvät ihmisen kimppuun kuin pahimmat pedot konsanaan. Vain union järjestäjiä ne pelkäävät. Kun union järjestäjät tulivat metsäkämppien ovesta sisälle niin, että unio jäi pysyvästi miesten turvaksi, silloin painuvat luteet ikkunasta ulos.

Näin ystävämme Kenkkunen, Albertasta.

Nähtäväksi vain jää, saako Kenkkunen Pentagonin sotaherroilta prenikan rintaansa tai kertamaksulla asianmukaisen korvauksen mielestämme johdonmukaisesti perustellusta esityksestään. — Känsäkoura.

Urheilua

Koskinen teki TULn ennätyksen

Hämeenlinna. — Hämeenlinnan Kisan 50-vuotisjuhlakilpailuissa Hämeenlinnassa Kaurialan kentällä syntyi torstaina uusi TUL:n 1,500 m:n ennätys, jonka teki Erkki Koskinen juoksemalla matkan 3.48,0. Tulos on samalla kärkiaika Suomessa tänä kesänä. Kilpailuissa saavutettiin muitakin mainioita tuloksia. Ismo Pyykkö juoksi 200 metriä 22,4 Anja Tuominen 400 metriä 61,3 ja Jouko Räntanen heitti keihästä 69.77.

—•—

Jazy rikkoi Mayn EE:n 1500 m:llä

Rennes. — Ranskalainen Michel Jazy rikkoi viime viikolla 1,500 m juoksun Euroopan ennätyksen juoksemalla Rennesissä pidetyissä kilpailuissa matkan ajassa 3.36,3. Aika on 0,1 sekuntia parempi kuin itäsaksalaisen Jürgen Mayn hallussa ollut entinen ennätys.

—•—

Jazy aikoo lopettaa

Rennes, Ranska. — Mailin maailmanennätysmies ranskalainen Michel Jazy, joka viime viikolla täytti 30 vuotta, sanoi harkitsevansa juoksemisen lopettamista, koska se ei kuitenkaan tunnu hauskalta enää kauan aikaa.

Jazy sanoi kuitenkin tekevänsä lopullisen päätöksensä vasta Budapestissa pidettävien yleisurheilun EM-kisojen jälkeen. Kisoissa hän aikoo juosta sekä 1.500 m että 5.000 m.

—•—

Spartakin pelaajat hurjina M:vassa

Moskova. — Erotuomari oli vähällä tulla lynkatuksi Dynamon ja Spartakin välisessä paikallisottelussa viime viikolla Moskovassa. Moskovalainen päivälehti Trud julkaisi tiistain numerossaan kärkevän kirjoituksen tapauksesta, jossa vaadittiin "huligaanien poistamista neuvostoliittolaisilta jalkapallokentiltä". Spartakin keskushyökkääjä oli ottelun tuoksinassa hyökännyt Dynamon maalivahdin kimppuun, jolloin erotuomari oli juossut erottamaan riitapukarit. Spartakin pelaajat olivat tällöin rynnänneet erotuomarin kimppuun ja alkaneet mukiloida tätä nyrkein. Vasta poliisin saavuttua kentälle saatiin kuri palautetuksi.

Neuvostoliiton jalkapalloliitto on ilmoittanut ryhtyvänsä tarpellisiin kurinpidollisiin toimiin.

—•—

Kuha 8.42.6

Karlstad. — Suomen Jouko Kuha sijoittui kolmanneksi 3,000 m:n estejuoksussa Karlstadissa pidetyissä kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa torstaina. Hän saavutti erinomaisen ajan 8.42,6 jolla hävisi kuitenkin voittajalle Ruotsin Bengt Perssonille 2,6 sekuntia. Toinen mukana ollut suomalainen Mikko Ala-Leppilampi sijoittui 5,000 m:n juoksussa myös kolmanneksi ja sai ajan 14.09,8.

Tuloksia: 3,000 m:n esteet: 1) Bengt Persson Ruotsi 8.40,0, 2) Petr Holas T-slovakia 8.41,6, 3) Jouko Kuha Suomi 8.42,6.

5,000 m: 1) Anatoli Besdelov N-liitto 13,54,6, 2) Nedo Farcic Ruotsi 14.09,8, 3) Mikko Ala-Leppilampi Suomi 14.09,8.

—•—

Smith 20.2

Bloomington, Indiana. — Amerikkalainen pikajuoksija Tommie Smith sivusi 220 jaardin kaarreradan maailmanennätystä juoksemalla viime viikolla matkan ajassa 20,2. Viikkoa aikaisemmin Smith juoksi saman matkan ajassa 20,0, mutta tätä tulosta ei ole vielä ehditty hyväksyä ennätykseksi.

AIPS vetosi lehtimiesten oikeuksien puolesta

Helsinki. — Kansainvälisen urheilutoimittajain liiton AIPSn kongressissa hyväksyttiin viime keskiviikkona yksimielisesti Itä-Saksan urheilutoimittajain liiton ehdottama vetoomus urheilutoimittajien matkustusoikeuksien puolesta.

Päätöksessä paheksutaan niitä toimenpiteitä, joilla eräissä tapauksissa on estetty urheilutoimittajia matkustamasta suurkilpailuihin ja annetaan tunnustus KOKn presidentti Avery Brundagen kannanotolle urheilutoimittajien viisumiasioissa. Kongressi huomauttaa NATO-maiden päätöksestä, joka estää Itä-Saksan lehtimiesten pääsyn tämän sotilasliiton alaisiin maihin ja vetoaa mm. kaikkiin hallituksiin, Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeriin, Kansainväliseen Olympiakomiteaan ja kansainvälisiin urheiluliittoihin, jotta nämä vastustaisivat päättävästi tällaista diskriminaatiota.

AJPSn 30. kongressin avasi liiton puheenjohtaja Felix Levitan Otaniemen kongressihallissa ja avaustilaisuuden yhteydessä esitti sille tervehdyksensä opetusministeri Reino Oittinen.

—•—

Caron 2.27.9

Pariisi. — Ranskalainen uimarityttö Christine Caron paransi 200 m:n rintauinnin Euroopan ennätystä numeroihin 2.27,9. Entinen ennätys oli myös hänen nimissään ajalla 2.28,8.

—•—

Sopimussuunnitelmia Suomen urheilussa

Helsinki. — TUL:n ja SVUL:n neuvottelijat ovat saaneet valmiiksi yksimielisen ehdotuksensa keskusliittojen välisistä suosituksista kaikkien urheilun alojen avoimia kilpailuja varten. Suosituksissa käsitellään tämän jälkeen kummankin keskusliiton hallintoelimissä ja sen saatua niiden hyväksymisen seuraavat neuvottelut ja sopimukset SVUL:n erikoisliittojen ja TUL:n jaostojen välillä.

Erittäin helposti päästiin neuvottelijain kesken yhteisymmärrykseen sopimuksen periaatteista, kertoi TUL:n varapuheenjohtaja Valdemar Snäll DLP:lle viime viikolla. Enää ei tuotu esille TUL:n seurojen liittymistä varsinaisena jäsenenä SVUL:oon enempää kuin erikoisliittoihinkaan.

Sopimusehdotus ei aseta rajoituksia TUL:n kurssi-, koulutus- ja kasvatustyölle.

Sopimusta voitanee jo heinäkuun alusta soveltaa yleisurheilun kohdalla. Asia käsitellään ensi viikolla pidettävässä liittotoimikunnan kokouksessa ja sen jälkeen 30. 6. pidettävässä ylimääräisessä liittoneuvoston kokouksessa.

—•—

Clay suostuu

Frankfurt. — Ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan maailmanmestari Cassius Clay puolustaa arvonimeään länsisaksalaista Euroopan mestaria Karl Mildenberger'ia vastaan 3. tai 10. syyskuuta tiedoitettiin Frankfurtista. Ottelu käytäisiin Frankfurtin ulkoilmastadionilla.

Ottelun toteuttamisen ehtona mainittiin kuitenkin, että Milbenbergerin tulee voittaa EM-haastajansa jugoslavialainen Yvan Prepeg.

Suomalaisen säveltäjän kunnianosoitus New Yorkille

Helsinki. — Josef Kaartisen NEW YORK FOREVER (ikuisesti New York) marssi esitetään ensi kerran New Yorkissa Guggenheim-säätiön järjestämissä konserttitilaisuuksissa kesäkuun 30 pnä East River Parkissa ja heinäkuun 1 pnä Central Parkissa.

Esityksistä huolehtii suuri janitsaari orkesteri "The Goldman Band" ja jälkimmäinen konsertti radioidaan New York Cityn WNYC radioasemat kautta. "Hands Across the Sea" (Kädenojennus yli valtameren) on ohjelmain otsikko ja siihen on valittu tyypillisimmät eurooppalaiset ja amerikkalaiset sävellykset. Pulitzer-palkinnon saanut musiikin tohtori Richard Franko Goldman tutkittuaan ohjelmistonsa partituureja oli sanonut, että "New York Forever" marssi on erittäin tervetullut uutuus ja tulee saamaan valtavat aploodit. Mainittu marssi on erikoisluvalla omistettu New Yorkin valtion kuvernöörille, Nelson A. Rockefeller'ille.

Josef Kaartisen tunnetuin sävellys USAssa on Aurora-marssi, sävelletty v. 1960 ja omistettu aikamme suurimmalle sotilaalle, presidentti Eisenhowerille.

KUOLLUT

LYYLI BLOM

kuoli kotonaan Pointe du Bois, Man., toukokuun 26 pnä 1966, ollen 62 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi miehensä Arvo Blom täällä, kaksi siskoa ja yksi veli Suomessa.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — William Koski kuoli täällä sairaalassa kesäkuun 9 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 57-vuotias. Canadaan saapui hän v. 1927 ja oli työskennellyt metsätöissä; viime vuosina Domtar yhtiön työmailla. Hänellä ei ollut sukulaisia täällä.

* * *

Anna Kaisa Olsen kuoli kesäkuun 11 pnä Port Arthurin sairaalassa. Hän oli syntynyt Ruotsissa ja oli kuollessaan 93-vuotias. Olsen oli saapunut Kivikosken farmille v. 1907, mutta muutti Port Arthuriin v. 1920. Lähinnä suremaan jäivät poika Harold ja pojanpoika Olavi täällä.

* * *

Nolalun Fish Derbyn eli kalastuskilpailuun osallistui noin 9,000 henkilöä. Suurimman kalan 20 paunan 10 unssin hauen sai Don Callender Upsalasta. Toisena 19 paunan 4 unssin järvilohen sai Fort Williamin kalastaja Robert Parker. S. Maki Port Arthurista sai kuhan joka painoi 10 paunaa 1 unssi ja "speckled"-lohen veti W. Mandziuk R. R. 1, Port Arthur. Basskalakilpailun voitti W. Lankinen, South Gilliesin farmari, saaliinaan 4 paunan ja 4 unssin kala. Pääpalkintona annettiin alumiinivene.

* * *

South Neebing uusi Community haali avattiin käyttöön viime viikolla. Kunnan esimies mr. Grant katkaisi nauhan.

* * *

Port Arthurin General Hospitalin sairaanhoitajien graduointi juhlat pidettiin kesäkuun 9 päivän iltana. V. 1966 valmistuneita sairaanhoitajia oli kaikkiaan 17, joista neljä suomalaista: mrs. Leila Liinamaa, Lea Kähärä, Marlene Purje ja Barbara Ylimäki.

* * *

Liberaalipuolueen Ontarion johtaja Andrew Thompson vieraillessaan Järvienpäässä syytti Robartsin konservatiivista hallitusta huulipalveluksesta. Hän totesi, että Luoteis-Ontarion valtamaantiet ovat hyvin huonossa kunnossa, joka työntää tätä aluetta Manitoban yhteyteen ja synnyttää eristäytymispyrkimyksiä. Tämä tilanne syyttää konservatiivihallitusta laiminlyöneistä, "sillä se ei ole tehnyt mitään tämän alueen hyväksi 22 vuoteen."

* * *

Ensimmäinen tämän vuoden kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus Port Arthurissa vei 4-vuotiaan Leonard Philipsin uhriksi lauantaina, tk. 11 pnä. Poika kuoli saamiinsa vammoihin pari tuntia myöhemmin sairaalassa.

* * *

Port Arthur. — Moottoripyöräilijä, fort williamilainen 20-vuotias John Gruno kuoli McKellar sairaalassa kello 2 lauantain vastaisena yönä oltuaan tajuttomassa tilassa yli kuusi tuntia sairaalaan tuonnin jälkeen. Gruno oli moottoripyörällä ylittämässä valtamaantietä no 11 noin 17 mailia länteen täältä ja kääntyessään tienristeyksessä Leslie Fraserin ajamaan auton sanotaan iskeneen häneen.

* * *

Täkäläiseltä vankifarmilta äsken karanneista neljästä, 17-vuotias David Alex Keith tuomittiin viime perjantaina 6 kuukaudeksi vankeuteen (ennestään oli hänelle annettu 9 kuukauden tuomio varkaudesta ensikertalaisena). Kolme hänen kanssaan karanneista sai kaksi vuotta vankeutta ja siirrettiin heidät heti Stony Mountainen kuritusvankilaan.

* * *

Aino Aario kuoli täällä sairaalassa. Hän oli syntynyt Alavuudella Suomessa ja oli kuollessaan 69-vuotias. Tähän maahan oli hän tullut 42 vuotta sitten. Lähinnä kaipaamaan jäi tytär Ann Mäntynen, kaksi poikaa, Jack ja Andrew sekä yksi sisko Suomessa. — ATH

KUULUMISIA VANCOUVERISTA

Vancouver. — Näyttää siltä, että olemme joutuneet taantumuksen kurimukseen täällä British Columbiassa noiden työtaistelujen kohdalla. Vancouverin kaupungin ulkotyöläisten lakko on kestänyt jo kuusi viikkoa.

Otimme yhteyden yhteen maamiehemme, joka vakaumuksellisesti puoltaa vaatimuksien oikeudellista pohjaa. Hän mainitsi, ehkä lakko kestää vielä toiset kuusi viikkoa. Mieliala lakkolaisten keskellä on luja ja vaakkumaton. Kun taistelu on kuitenkin joskus käytävä, käydään se nyt, hän mainitsi. Näitä kaupungin lakkolaisia on 1500.

Jos Vancouveri näyttääkin tällä hetkellä epäsiistiltä niin siihen on syypäitä haettava muualta, eikä lakkolaisten joukosta. Kohta täällä tulee muitakin vakavia pulmia kun haudankaivajatkin ovat lakossa. Jokainen ymmärtää mitä siinä juontaa pitemmän päälle. Lehtemme lukijat varmuudella tietävät, että työläiset eivät koskaan lakkoile noin vain ilman aikoja. Pieninkin silmäys yhä nouseviin hintoihin osoittaa kuinka oikeutettuja ovat nuo vaatimukset, joita työläisillä on elinehtojensa huojentamiseksi.

Metsien sankarit ja sahalaitostyöläiset ovat myöskin jo taistojentiellä. Tällä hetkellä heitä on lakossa 14,000 ja luultavaa on että joukko kasvaa, sillä tätä kirjoittaessa ollaan vielä lähtökuopissa. Kun liike alkaa niin summa voi nousta vielä 10,000:lla. Kaupungin sähkötyöläisten kohdalla on vielä kyseenalaista josko selvitään ilman työseisausta?

Kun näistä asioista kirjoittelee lehdellemme, ei sekään ole mitään mieluista kun tietää työtaistelujen pyörteissä aina työläisten kärsivän kaikkein raskaimmin, etenkin suurperheisten. Olemassa-olon kieltämätön laki on kuitenkin kautta aikojen pakoittanut käsivarsiensa kauppiaita turvautumaan viimeiseen keinoonsa, kieltäytymään myymästä käsiään aivan polkuhinnasta.

Eilen-illan TV. ruudusta näimme kuvan, kun 10 satamatyöläisten johtajaa passitettiin tiilenpäitä lukemaan. Ollaanpahan aikoihin eletty. Voiko joku väittää, että ei taantumus jyllää vielä meidän päivinämme, jolloin haaveillaan matkaa Kuuhun ja muihinkin taivaan kappaleisiin? Loppujen lopuksi vaatimaton toivomus olisi työrauhan palaaminen kaikille työaloille, tietenkin varauksella, että työläiset saavat vaatimuksensa läpi sillä ne eivät ole mitään kohtuuttomia.

— KIRJEENVAIHTAJA.

Helga Piesanen kuoli lauantaina

Kirkland Lake, Ont. (Puhelintieto) — Pitkäaikainen Kirkland Laken asukas ja hyvin tunnettu kansalaisemme Helga Piesanen kuoli Kirkland Laken sairaalassa lauantaina, kesäkuun 18 päivänä 75 vuoden ikäisenä.

Lähinnä suremaan jäi yksi tytär, Kerttu perheineen Kirkland Lakella ja yksi poika Elis perheineen Hamiltonissa, Ont. sekä laaja ystävä- ja toveripiiri täällä.

Helga Piesanen vähän aikaisemmin toimi pitkän aikaa Vapauden ja Liekin asiamiehenä, jonka tehtävän hän hoiti tunnon tarkasti.

Hautaus toimitetaan tänään Symingtonin hautaustoimistosta, 36 Prospect Ave., Kirkland Laken hautausmaahan.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 673-9015
479 Sandra Blvd. Sudbury, Ont.

SIUn miehiä Vietnamiin USAn avuksi

Vancouver. — Canadian Labor Congressia on kehoitettu tuomitsemaan sen, kun Seafarer's International Union antaa jäsenensä toimia Yhdysvaltain Vietnamiin palkkaaman ruopaaja-aluksen miehistönä.

Mainittu merimiesten unio (SIU) tiedoitti viime viikolla, että sen 42 jäsentä on Vietnamiin menossa olevan ruoppaajan, Swellmasterin miehistönä. Heille maksetaan $1,000 — $1,400 kuukaudessa — korkeinta palkkaa mitä on koskaan maksettu erikoisrelöidylle canadalaiselle merimiehelle.

Canadian Brotherhood of Railway and Transport Workersiin kuuluvan merimiesunion Vancouverin osaston sihteeri David Wes: sanoo, että SIUn toimintatapa mainitun ruopaaja-aluksen miehistön varaamisessa on ristiriidassa CLCn edustajakokouksessa Vietnamin asiasta tehdyn päätöksen kanssa.

SIU ei kuulu nyt CLCn jäsenyyteen, mutta CLCn johtokunta sai Winnipegin edustajakokoukselta valtuudet hyväksyä SIUn jäsenyyteen, jos johtokunta katsoo merimiesunion täyttävän kelpoisuusvaatimukset.

Kosmos-121 lähetetty

Moskova. — Perjantaina lähetettiin maata kiertävälle radalleen neuvostoliittolainen tekokuu Kosmos-121.

Tekokuuhun sijoitettu tieteellinen välineistö on tarkoitettu jatkamaan ulkoavaruuden tutkimista TASS:in maaliskuun 16. päivänä 1962 julkaiseman ohjelman mukaisesti. Kaikki laitteet toimivat normaalisti.

Maailman turuilta

DELFIINI PALKITSI AUTTAJANSA

Pohjoisella merellä kalastajien verkkoon sotkeutunut delfiini, jonka kalastajat irrottivat ja päästivät takaisin vapauteen, palkitsi auttajansa johdattamalla heidät sillien kokoontumisalueelle.

Vapauteen päästetty delfiini ui troolarin edellä kunnes se alkoi kiertää aluksen ympärillä ja hyppiä sen edessä korkealle ilmaan. Perämies tajusi delfiinin tarkoituksen ja käynnisti mittauslaitteiston, jolloin kävi selville, että oli saavuttu suuren kalaparven tuntumaan. Pyynnin aikana delfiini palasi päivittäin aluksen luokse — tarkkailemaan kalastajien puuhia. Troolarin kalansaalis ylitti ensimmäisen matkan aikana kolminkertaisesti tavoitteeksi asetetun määrän.

Kuukauden kuluttua kalastajat palasivat takaisin samalle alueelle ja delfiini oli jälleen paikalla odottamassa uusia ystäviään. Näin tapahtui perätyksen neljän kalastusmatkan yhteydessä. Troolarin miehistön palatessa viidennen kerran paikalle delfiiniä ei näkynyt. Se tuli kuitenkin seuraavana päivänä aluksen läheisyyteen hyvin hitaasti uiden ja kalastajat näkivät sen oikeassa kyljessä ammottavan haavan. Todennäköisesti hai oli hyökännyt sen kimppuun haavoittaen sitä. Delfiini johti nytkin troolarin sillien kokoontumisalueelle ja hävisi sen jälkeen näkyvistä. Sen jälkeen se ei enää palannut.

Tapahtumasta kertoi vilnalaisessa Komjaunimo Tiesa-lehdessä troolarissa mukana ollut Vitautas Zhbirdauskas.

de Gaulle Polynesiaan

Pariisi. — Presidentti de Gaulle matkustaa Ranskan Polyneesiaan ensi syyskuussa seuratakseen ranskalaisten siellä tekemiä ydinkokeita.

Ranskan ulkoministeriö kieltäytyy antamasta lausuntoa asiasta, mutta presidentti de Gaulle on maininnut useille vierailleen aikeistaan tehdä kiertomatka Tyynellä merellä. Hänen oletetaan käyvän Tahitissa ja Uuden Kaledonian saaristossa. Ranska aikoo järjestää ydinkoesarjan Mururoalla, joka on noin 900 meripenikulmaa Tahitista kaakkoon.

Ranskan valtionpäämies on kutsuttu Kambodzhaan, ja hänen arvellaan vierailevan siellä samalla matkalla.

Varsovan liiton ulkoministerikokous päättyi

Moskova. — Varsovan liiton jäsenmaiden ulkoministerikonferenssi joka alkoi Moskovassa tämän kuun 6. päivänä, päättyi epävirallisten tietojen mukaan perjantaina kestettyään kymmenen päivää. Ulkoministerit käsittelivät tänä aikana liiton lähestyvän johtokunnan kokousten asioita. Tästä kokouksesta muodostuu kaikesta päätellen erittäin tärkeä tapahtuma puolustusliiton historiassa.

Tämä puolustusliiton korkein päättävä elin kokoontuu viimeisten tietojen mukaan Bukarestissa jo heinäkuun 4. päivänä. Tähän neuvotteluun ottavat osaa jäsenmaiden kommunististen ja työväenpuolueiden pääsihteerit ja pääministerit. Sen odotetaan käsittelevän kansainvälistä tilannetta kokonaisuudessaan ja erityisesti Euroopassa nykyisin vallitsevaa tilannetta ja aloitteita Euroopan turvallisuusjärjestelmän luomiseksi. Tiettävästi ovat esillä myös ehdotukset järjestön rakenteen muuttamisesta, josta ainakin Romanian väitetään tehneen ehdotuksen.

Kokousta ovat omalla tahollaan valmistelleet myös jäsenmaiden puolustusministerit.

Ulkoministerien neuvottelun kestäessä tapasi pääsihteeri Leonid Brezhnev Romanian ulkoministerin Corneliu Manescun ja kävi hänen kanssaan keskusteluja. Keskustelu tapahtui Romanian aloitteesta.

Napajäätiköt kutistuvat

Leningrad. — Neuvostoliittolaiset tutkijat väittävät, että pohjoisen napaseudun saarilla on havaittavissa ikivanhan jääpeitteen vetäytymistä takaisin päin. Jääpeite muodostui noin 100,000 vuotta sitten.

Neuvostoliittolainen tutkimusretkikunta, joka kahden ja puolen kuukauden ajan on suorittanut tutkimuksia Severnaja Zemljan saaristossa, on saanut vahvistuksia olettamukselle jäätiköiden peräytymisestä ja niiden koon merkittävästä pienentymisestä.

Retkikunta toi Severnaja Zemljalta mukanaan näytteitä muinaisesta ajopuusta, jonka Siperian joet ovat kuljettaneet valtamereen, erilaisia pohjoisella napaseudulla kasvaneita sammalmalleja, jotka ovat olleet hautautuneina jään alle, mutta tulleet nyt jäätikköjen sulamisen yhteydessä esiin.

VAPAUS SAI 271 TILAUSTA, UUSIA 40

Vapaus sai jälleen 24 tilausta, joista uusia 1 ja uudistuksia 23. Suurkiitos tilausten hankkijat, ja tervetuloa uudet lukijat.

Aikaisemmin julkaistut tilastot huomioiden Vapaus sai nyt päättyneen levityskampanjan aikana 271 tilausta, joista uusia 40 ja uudistuksia 231.

Vaikka uusien tilausten tavoitetta ei saavutettukaan tässä kampanjassa, niin 40 uuden tilauksen saanti 6 viikon aikana on kuitenkin ilahduttava saavutus. Me vain toivomme, että lehtemme voisi antaa näille uusille lukijoille sitä, mitä he rauhanasiaa puolustavalta työväenlehdeltä odottavat. Jokatapauksessa tulemme tekemään kaiken voitavamme sen hyväksi etteivät uudet tilaajat sen paremmin kuin kauemmankin aikaa lehteämme lukeneet tilaajat tulisi pettymään toivomuksissaan. Kiitos vieläkin kaikille asianomaisille.

Tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Martti Rasinperä, Hearst, 2 uudistusta.

A. T. Hill 4, J. Salmi 1, W. Wäyrynen 1 uudistus ja sanomalehtikomitea 1 uusi tilaus, yhteensä Port Arthurista 7 tilausta joista 1 uusi.

Ellsa Salonen, Edmonton, 1 uudistus.

Tilaaja, Montreal, 1 uudistus.

Jenny Jylhä 2, kontiori 3, yhteensä Sudburysta 5 uudistusta.

Tilaaja, Latchford, Ont., 1 uudistus.

Aino Koski, Kapuskasing, 1 uudistus.

Katri Riksman, Sointula, 1 uudistus.

Senja Kangas, Mattawa, Ontario 1 uudistus.

H. Rönty, Toronto, 2 uudistusta.

Manda Ranta, Vancouver, 1 uudistus.

Niko Piispanen, Beaver Lake, 1 uudistus.

Antikommunismin Aasian konferenssi

14 kesäk. Söulissa alkoi eräiden Aasian ja Tyynen valtameran maiden ulkoministerien konferenssi Konferenssiin ovat ilmoittautuneet Japanin, Australian, Uuden Seelannin, Thaimaan, Filippiinien ja Malesian hallitukset sekä Etelä-Korea, Etelä-Vietnamin ja Formosan marionettihallitukset. Virallisen version mukaan Söulin konferenssissa tullaan käsittelemään Aasian ja Tyynen valtameren maiden taloudellisia kysymyksiä ja kulttuuriyhteistyötä. Todellisuudessa on kuitenkin kysymyksessä mahtavan antikommunistisen liittoutuman luominen Aasian ja Tyynen valtameren alueella, kuten Japanin lehdistö peittelemättä ilmoittaa. Vakuuttavana todisteena voi pitää niin konferenssin kokoonpanoa kuin ohjaustakin.

Ei ole epäilystäkään siitä, ettei USAn hallitus olisi toiminut Söulin konferenssin todellisena järjestäjänä, vaikka se ei esiintynytkään konferenssiin osallistuvien virallisessa luettelossa. Konferenssin osanottajat ovat sidottuja Washingtoniin joko kaksipuolisten sopimusten tai SEATOn ja ANUZUSin sotilaallisten liittoutumien kautta. Nyt USAn hallitus on todennäköisesti asettanut tehtäväkseen muodostaa tähän maailman osaan yhtenäisen sotilaspoliittisen liittoutuman, johon vedettäisiin mukaan muutamia maita, ennen kaikkea Japani — jotka eivät kuulu mihinkään sotilaallisiin liittoutumiin.

Täytyy sanoa, että USA on jo kauan aikaa kypsytellyt moista suunnitelmaa. Aikoinaan Washington pyrki sitkeästi toteuttamaan suunnitelmaa, joka edellytti NEATOn sotilaallisen liittoutuman muodostamista. Tähän liittoon olisivat kuuluneet Japanin, Etelä-Korea ja Tshiangkaishekin hallitus. Silloin suunnitelma ei toteutunut Tokion ja Söulin välillä vallinneiden erimielisyyksien takia. Japanin ja Etelä-Korean äskettäin allekirjoittama sopimus suhteiden normalisoinnista on näköjään tasoittanut teitä Japanin mukaantulolle Söulin aggressiiviseen sotilaspoliittiseen liittoon

Washingtonin uuteen sotilaspoliittiseen liittoutumaan tähtäävän suunnitelman on laskettu lujittavan USAn Vietnamissa käymän likaisen sodan horjuttamia asemia Aasiassa ja Tyynen valtameren alueella. Söulin liiton avulla Washington pyrkii saamaan uusia joukkoja ja uusia liittolaisia, jotka sallisivat muuttaa Indokiinaan suuntautuvan hyökkäyksen luonteeltaan kansainväliseksi. Taloudellisia ja poliittisia pakotteita apunaan käyttäen USAn on jo onnistunut vetää Etelä-Korea, Australia, Uusi Seelanti ja Filippiinit mukaan vaaralliseen seikailuunsa. Mainittujen maiden hallitukset toimittavat tykinruokaa USAn Aasiassa käymään sotaan. Nyt ovat sitten vuorossa muut maat.

Pitemmällä tähtäimellä Söulin liittoutuman tarkoituksena on tukahduttaa Aasian maiden kansallinen vapautus- ja demokraattinen liike sekä painostaa riippumattomia rauhaa rakastavia maita. Tällaisen liiton muodostaminen johtaisi kansainvälisen jännittyneisyyden voimistumiseen ja Aasian ja Tyynen valtameren alueen rauhan vaarantamiseen. Juuri tästä syystä Söulin konferenssia voi pitää uhkana rauhalle sekä kansojen vapaudelle ja riippumattomuudelle. Konferenssin järjestäjien käyttämällä taloudellisen ja kulttuuriyhteistyön jalolla aatteella ei voida peittää Söulin ulkoministerikonferenssin todellista sisältöä.

Wilson varoittaa asutuskeskuksien pommittamisesta

Lontoo. — Englannin pääministeri Harold Wilson sanoi viime keskiviikkona, ettei Englanti aio tukea Yhdysvaltoja, jos Yhdysvallat päättää pommittaa Pohjois-Vietnamin suuria asutuskeskuksia.

Wilson sanoi Englannin työväenpuolueen kokouksessa parlamentin alahuoneessa: "Me olemme toistamiseen tehneet selväksi alahuoneessa ja Washingtonissa, että me emme voi nähdä amerikkalaisilla minkäänlaista tarvetta pommittaa suuria siviiliasutuskeskuksia, ja jos tämä tapahtuu, me sanoudumme siitä irti."

Wilson tapaa Johnsonin Washingtonissa

Lontoo. — Presidentti Lyndon Johnson ja Englannin pääministeri Harold Wilson kohtaavat toisensa Washingtonissa heinäkuun toisella puoliskolla kansainvälisiä kysymyksiä koskevissa neuvotteluissa, ilmoitettiin Lontoossa perjantaina.

Kohtaamisen tarkka ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. Neuvottelut liittyvät osana näiden kahden valtiomiehen kesken säännöllisin väliajoin järjestettäviin tapaamisiin, joiden aikana he keskustelevat kansainvälisessä tilanteessa tapahtuneesta kehityksestä.

TALONMIES HALUTAAN

Don-haalille Torontossa. Talossa on öljylämmitys. Tehtäviin kuuluu haalin kunnossapito, vuokraus jne. Englanninkieli suotava. Toimi olisi otettava vastaan 1 päivänä heinäkuuta. Palkkaetuihin kuuluu 4-huoneen huoneisto, sähkö ym.

Lähettäkää hakemuksenne palkkavaatimuksineen heti.

TORONTON OSASTON JOHTOKUNTA
957 BROADVIEW AVE., TORONTO 6, ONTARIO

(21-23)

LEIKKAA IRTI

AUTTAKAA

sodan raatelemaa Vietnamin kansaa. Lahjoittakaa ihmiselämän pelastamiseksi, haavoittuneiden parantamiseksi ja kärsimysten lieventämiseksi.

Lähettäkää lahjoituksenne osoitteella: Canadan Suomalainen Järjestö, 957 Broadview Ave., Toronto 6, Ont.

Lahjoittajan nimi ....

Osoite ....

Summa $..............

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

HYVÄSSÄ KUNNOSSA OLEVA käytetty "National" kassarekisteri sekä "Double Diamond"-vahvuisia lasiruutuja, koko 23½" x 30", joista toiset ovat koristelasia. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont.

VUOKRATTAVANA

NELJÄN HUONEEN LATTIA vuokrattavana rauhallisessa talossa, vuokra $80.00 kuukaudessa. 1120 Queen St. West (lähellä Dovercourt Rd.) Toronto 3, Ont. Puhelin 536-4998.

Tuoreita kasviksia, hedelmiä ja kukantaimia
KOHTUULLISIN HINNOIN
Oakdale Farms
Sam Greenspoon, omist.
1043 LORNE ST. S., SUDBURY
(11-14-18-20)

Lihaa halvalla!
Lapa-steakit .... lb. 49c
"Cross Rib" paistit lb. ... 49c
Patapaistit .... lb. 39c
"Pork Chops .... lb. 69c
Pekoni .... lb. 69c
"Burns" sällykelihat .... 4 pak. 1.00
"Wax" balogna-makkara ..... lb. 39c
"Cottage Roll"-liha .. lb. 65c
Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

Kiirehtikää!
HALVALLA ULKOLAITA-MOOTTOREITA
Alvan uusia 5 hv., 4-tahdin, ilmalla jäähtyviä ulkolaitamoottoreita. Tavall. $229. Niin kauan kun riittää — 5 ainoastaan.
Erikoisuus 129.50
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

SUZUKI ja TRIUMPH MOOTTORIPYÖRIÄ
ILMAINEN LAHJA ostajille tämän ilmoituksen kanssa.
CYCLE CENTRE
1527 Paris St. 673-6360 Sudbury

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

SUURENMOISTA!
55-vuotisjuhlamyyntimme ja
FORD-kuumeen
aikana säästätte
$1000 SAAKKA
uusien
FORD-autojen
ostossa
SULO HEINO
Kyvykäs suomalainen myyjämme mielellään auttaa valitsemaan mieleisenne auton suurella säästöhinnalla.
Lisäksi ilmaisia voittoja
McLEOD MOTORS
673-9501
65 Larch St. Sudbury
(18-21-23-25)

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Maantie 69 etelään
Richard Lake
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kuoron järjestämät hauskat juhannustanssit kokkoineen ja kokkolauluineen Työn Puistossa perjantai-iltana kesäkuun 24 pnä.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kuoron harjoitukset Finnish hallilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Sävelkuorolaisia pyydetään osallistumaan Einar Mähösen hautajaisiin Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St., South, keskiviikkona tk. 22 pnä kello 3.30 ip. Lauletaan laulut: "Haudalla" ja "Kuu valju vaipuu".

Piknikki Pikku-Penagella

Kaikkia Vapauden ja Liekin ystäviä pyydetään saapumaan Pikku Penagella olevan Toby Hakalan paikalle heinäk. 9 pnä pidettävään piknikki- ja seurapelitilaisuuteen. Siellä tarjoillaan lihamojakkaa puolen päivän tienoissa ja sen jälkeen pelataan seurapelejä. Sauna on kuumana, samoin kahvipannu, joten jokaisella on jotakin nauttimista.

Saapukaa suurella joukolla antamaan kannatus lehtirahastomme kartuttamiseksi. Samalla saatte tavata ystävianne ja viettää kesäisen lauantain kauniin Pikku Penagen rannalla.

Alerts-Visan kokous torstaina

Niin kuin viime kokouksessa päätettiin, pidetään Alerts-Visan kokous Finnish hallilla torstaina, kesäkuun 23 p. kello 8 illalla.

Kokouksessa tehdään kilpailujärjestely heinäkuun 17 pnä sekä alkuvalmisteluja seurojemme osallistumisesta kilpailuihin, jotka pidetään Port Arthurissa.

Kirkkokuoro Suomesta täällä

Pohjois-Amerikan mantereella kiertueella oleva suomalainen kirkkokuoro esiintyy St. Andrew's Yhdistyneessä kirkossa keskiviikkona klo 7.30 ill.

Vierailun järjestämisestä huolehtii kaksi luterilaista Sudburyn seudun kirkkoa, Sudburyssa toimiva St. Matthew's ja Copper Cliffissa toimiva St. Timothy's kirkot. Sudburysta vierailijat menevät Sault Ste. Marieen ja sieltä Yhdysvaltoihin.

Sairaslistalla

Heikki Hannula, Nairn Centre, Ont., on Espanolan yleisessä sairaalassa. Hän voi vastaanottaa vieraita.

Einar Mähönen kuoli lauantaina; hautaus huomenna

Sudburyn, sekä Kirkland Laken ja Sarnian seudulla hyvin tunnettu kansalaisemme Einar Mähönen Sarniasta, joka asui tätä ennen Azildassa, kuoli sydäntautiin murtamana Sarnian General sairaalassa lauantaina, kesäkuun 18 päivänä. Mähönen oli 58 vuotias. Suremaan jäi elämäntoverinsa Impi sekä 1 poika Kalevi Kirkland Lakella ja 2 lastenlasta sekä 1 sisko Suomessa.

Kirvesmies Mähönen oli syntynyt Kuhmossa, Suomessa. Hän oli Canadan Suomalaisen Järjestön jäsen, osallistuen aktiivisesti Sävel-kuoron toimintaan Sudburyssa. Hän oli kirvesmiesten union pitkäaikainen jäsen ja myös Vapauden johtokunnan jäsen viimeksipidettyyn yhtiökokoukseen asti, jolloin hänen oli työolosuhteiden vuoksi jäätävä sivuun.

Einar Mähönen haudataan Lougheedin hautaustoimistosta, 62 Eyre St., Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona, kesäkuun 22 pnä, kello 3.30 ip. Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi puhuu muistojuhlassa.

Aino Tulkku kuoli viime sunnuntaina

Kolmekymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut Aino Vappu Tulkku (os. Inkinen) Sudburysta, kuoli Sudbury General sairaalassa sunnuntaina kesäkuun 19 pnä. Hän oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen.

Pyhäjärvellä, Vl. Suomessa syntynyt mrs. Tulkku sairasteli pitemmän aikaa. Suremaan jäi miehensä Lauri Tulkku, sekä 1 tytär, Marja-Liisa kotona ja 1 veli, Matti Inkinen Suomessa.

Mrs. Tulkku haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona kesäk. 22 pnä kello 1.30 ip. Hautajaisseremoniasta huolehtii pastori Pentti Murto.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Beaver Laken kesäjuhla sunnuntaina

Beaver Lake. — Käsillähän tässä on juhannus eli mittumaari, kesän juhlista ja ajasta jaloin. Silloinhan sanotaan kesän olevan hehkeimmillään, päivä pitemmillään ja alkaa taas myöskin lyhkenemään. Tähän aikaan on ennenkin täällä Majavajärvellä vietetty kesäjuhlaa ja niin tehdään nytkin. Toivotaan tässä vaan kaunista juhlasäätä ja kun uskomme ja toivomme niin myöskin tapahtuu.

Juhlat aloitetaan aamustapäivin, eli klo 11, urheilukilpailuilla, joista taitaakin tulla kovat kisat, sillä kaikkihan tähtää kuntonsa Port Arthuriin suurjuhlaan ja mestaruuskilpailuihin. Alerts ja Visa ovat jo järjestäneet kahdet kilpailutkin tähän mennessä valmennusta ja harjoitusta silmällä pitäen. Samaan aikaan on kisat myöskin Torontossa. Pahoittelemme että tuli yhteensattuma meidän muutenkin harvoille kisoillemme kesän kuluessa. No sille ei nyt mahda mitään. Saapukaahan suurella joukolla seuraamaan jännittäviä otteluja eri sarjoissa ja kaikki myöskin mukaan kilpailuun.

Vanhemmalle puolen ikää ehtineille on järjestetty seurapelejä joissa aika kuluu hupaisasti eikä revähdä lihakset. Ampumisesta odotamme kireää ottelua, sillä kilpaillaanhan yksityispalkintojen lisäksi vielä Evert Mäenpään lahjoittamasta komeasta kiertopalkinnosta, ampujapatsaasta jota kovasti puolustaa Etulan Antti. Illalla on haalilla komea ja arvokas ohjelmallinen ilta joka huipentuu pitkästä aikaa 2 näytöksiseen huvinäytelmään "Raplaaja". Tulkaapa näkemään mitä tämä raplaaja oikein raplaa niin saatte kyllä nauraa ja nauru pidentää ikää. Paljon on nähtävää päivällä kentällä ja illalla haalilla. Juhlilla tavataan. Katsokaa juhlailmoitusta lähemmin ja yksityiskohtaisesti tämän lehden tästä numerosta. — N.

Tärkeä kokous lauantaina 25 pnä

Whitefish. — U. T. S. No. 2 Louise ja Lorne koulupiirin kokous, joka sääntömääräisesti piti olla kesäkuun 11 pnä, jouduttiin siirtämään kahdella viikolla eteenpäin. Kokoukseen oli saapunut vain 4 veronmaksajaa ja heistäkin 3 trustiiseja. Asian näin ollen ei kokousta voitu pitää ja sääntöjen mukaan uusi kokous pidetään lauantaina, kesäkuun 25 pnä kouluhuoneella, alkaen kello 2 päivällä.

Toivottavasti veronmaksajat ottavat tämän muutoksen huomioon ja saapuvat silloin mahdollisimman runsaslukuisina kokoukseen.

Huolimatta siitä vaikka meidän koulumme on toistaiseksi suljettu, meidän koulupiirissämme on kuitenkin lapsia jotka käyvät koulua toisissa kouluissa ja meidän on niin ollen huolehdittava niistä menoista jotka johtuvat heidän koulutuksestaan. Meillä on edelleen vissejä muitakin menoja joista kokouksessa voidaan keskustella ja päättää. Saapumalla kokoukseen on veronmaksajilla tilaisuus saada tietää minkälaisella kannalla on koulumme rahallinen tilanne yleensä sillä siellä esitetään koulun kuluneen vuoden tilinpäätös. Muistakaa siis saapua kokoukseen lauantaina, kesäkuun 25 pnä, kello 2 päivällä.

— Tiedoittaja.

— Miehet havaitsevat joskus sellaista, minkä naiset ovat tietäneet jo kauan.

G. B. Shaw.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

Aino Vappu Tulkku
(o.s. Inkinen)

kuoli Sudbury General-sairaalassa sunnuntai-iltana, kesäkuun 19 pnä 1966, ollen 66 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi miehensä Lauri, Sudburyssa, tyttärensä Marja-Liisa kotona ja veljensä Matti Inkinen, Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona, klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan. Ystävät voivat käydä katsomassa tiistaina jälkeen 7.30 illalla.

KUOLLUT

Einar Mähönen

kuoli Sarnia General-sairaalassa lauantaina, kesäkuun 18 pnä 1966, ollen 58 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Impi, Sarniassa, poikansa Kalevi Kirkland Lakella ja kaksi lastenlasta sekä yksi sisko Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista keskiviikkona klo 3.30 Park Lawn hautausmaahan.

Kaivosmies kuoli tapaturmaisesti

Wilfrid Labre, Sudburysta loukkaantui Garsonin kaivoksessa kuolettavasti maanantaiaamuna.

Tri W. Woychuk totesi Labren kuolleen päävamman johdosta ja arveli kuoleman tapahtuneen paikalla.

Labre on ollut Incon palveluksessa lokak. 5 pstä 1946. Häneltä jäi aviopuoliso Aline ja neljä lasta 9-17-ikävuoden väliltä.

Putkityöläiset takaisin työhön

Kahdeksantoista viikkoa kestänyt työsulku putkityöläisiä vastaan päättyi työläisten voittoon, minkä perusteella he saavat tuntuvan palkankorotuksen kolmivuotisen työehtosopimuksen perusteella, sekä muita parannuksia, sisältyen niihin lomapalkkojen korotus. Sovittelijana toimi Ontarion sovittelulautakunnan edustaja Sam Billington.

Kaikki työstä pois olevat putkityöläiset, nekin jotka ovat muuttaneet muille paikkakunnille, on kutsuttu takaisin työhön.

Nyt allekirjoitetun sopimuksen mukaan työläiset saavat hetikohtaisesti 35 sentin palkankorotuksen tunnilta ja kaikkiaan $1.10 palkankorotuksen sopimuskauden aikana mikä päättyy huhtikuun 30 pnä 1969.

Kesälomapalkka on korotettu neljästä kuuteen prosenttiin. Lisäksi tulee matkustusetuisuuksia sekä asunto- ja ruoka-maksut paikkakunnalta ulos työhön mennessä.

Putkityöläisten peruspalkka vanhan työehtosopimuksen päättyessä jouluk. 31 pnä 1965, oli $3.45 tunnilta.

Uuden työehtosopimuksen perusteella heidän palkkansa on nyt $3.80 tunnilta — 20 senttiä vähemmän kuin Torontossa. Työehtosopimuksen päättymisaikana 1969 putkityöläisten tuntipalkka on $4.55.

Satamatyöläisten johtajat vankilaan sakon asemesta

Vancouver. — Kymmenen International Longshoremen's & Warehousemen's Union (satamatyöläisten) virkailijaa valitsi 3 kuukauden vankeustuomion sen sijaan, että maksaisivat $4,100 rahasakkoja, jotka heille määrättiin oikeuden halveksumisesta viikon lopulla.

Tuomari David Verchere määräsi $500 sakon tai 3 kk:ta vankeutta satamatyöläisten union B. C:n aluepresidentille Roy Smithille ja yhdeksälle muulle, kaikki ILWU eri unio-osastojen presidenttiä, $400 sakon tai 3 kk:ta Tuomitut ovat L. D. Copan, Wm. Laurillard, Wm. Foster, ja C. Shannon Vancouverista ja Donald Garcia New Westminsterista, L. Mackie Port Albernista, G. W. Ball Victoriasta, E. Pilford Prince Rupertista ja D. Mason Chemainusista.

BCn ylioikeus oli aikaisemmin määrännyt, että ILWU-virkailijain on peruutettava satamatyöläisten päätös, etteivät nämä tee työtä Victorian-päivänä (toukok. 23 p.) koska se on laillinen juhlapäivä ja on määrättävä työläiset siksi päiväksi työhön. Tätä ei ILWU ollut tehnyt josta syystä sen virkailijat tuomittiin oikeuden halveksumisesta, koska olivat uhmanneet yli oikeuden päätöstä.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
kalliin toverimme ja pitkäaikaisen entisen lehtiemme asiamiehen
HELGA PIESASEN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,
Vapaus Publishing Company Ltd.
Sudbury Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
kalliin toverimme, lehtiemme asiamiehen ja kustannusyhtiömme entisen johtokunnan jäsenen
EINAR MÄHÖSEN
MUISTOLLE
Hänen muistoaan ja arvokasta elämäntyötään kunnioittaen,
Vapaus Publishing Company Ltd.
Sudbury Ontario

Haapamatopaljous huipussa; ensi vuonna vähempi

Laurentian yliopiston biologian osaston johtaja tri W. Y. Watson on esittä nyt arvion, että nyt voi olla viimeinen vuosi, jolloin haapamatoja (caterpillars) on paljon Sudburyn seudulla.

Tri Watson perustelee olettamustaan sillä, että haapamatojen aiheuttama vahinko ei tunnu nyt olevan yhtä suuri mitä se oli viime vuonna, ja että haapamatoja ahdistavia parasiitteja (loisia) on nyt enemmän kuin ennen.

Haapamadot ovat aiheuttaneet silminnähtävää vahinkoa puille pääasiassa No. 69 maantien varrella kaupungin eteläpuolella, No. 17 maantien varrella kaupungin itä- ja länsipuolella sekä Levackin tien varrella.

Haapapuiden lehdet ovat näiden matojen herkkua, mutta kun haavoista loppuu lehdet, niin madot syövät miltei mitä tahansa lehtiä. Vain havupuut ovat silloin niiltä turvassa. Yleisesti puhuen puihin kasvaa samana vuonna uusi lehti haapamatojen tuhotyön jälkeen.

Haapamatojen tuhoamista vastaan ei ole tehokasta keinoa suuressa mitta kaavassa mutta joitakin pihapuita voidaan kuitenkin suojella.

Rahtitavaran käsittelijät tyytymättömiä

Montreal. — Kaksisataa rahdinkäsittelijää Montrealin satamassa ei ryhtynyt työhön eilen vaan lähti union kokoukseen sen johdosta kun heille ei ole maksettu ylityöstä lisämaksua.

Rahdinkäsittelijät ovat Brotherhood of Railway & Steamship Clerks, Freight Handlers, Express & Station Employees-union jäseniä. Union edustajat sanoivat ettei miehille maksettu puoltatoista aikaa ylityöstä. Ylityötä on paljon koska on saatava äskeisestä satamalakosta johtuva rahdin ruuhka poistetuksi.

Työttömänä 3.3 prosenttia

Ottawa. — Hallituksen tilastotoimiston (DBS) julkaistussa kuukausiraportissa ilmenee, että työttömyyssuhde työvoimamäärään nähden oli toukokuulla 3.3 pros. tänä vuonna verrattuna 3.7 pros. toukok. 1965.

Sulkumerkkien sisällä olevan luvun osoittaessa v. 1965 lukua on DBS:n tilasto seuraava; työvoiman kokonaismäärä 7,383,000 (7,123,000) työssä olevia 7,136,000 (6,858,000) ja työttömiä 247,000 (265,00,).

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
hyvän ystävämme
Einar Mähösen
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,
Maija ja Uno Wuorinen
Toronto, Ontario

Kaksi miestä pakeni parantolasta

Port Arthur. — Kaksi miestä, jotka viranomaisten selityksen mukaan ovat vaarallisia, pakeni eilen palonsammutusletkun avulla Ontarion Hospitalista.

Poliisien etsimät karkurit ovat: 26-vuotias Brian Wallace Taylor ja 27-vuotias John Pichor. Kumpaakin miestä vastaan on nostettu rikossyytös, mutta he olivat mainitussa laitoksessa mielentilatutkimuksessa.

Veristä jälkeä

Lima. — Perun armeija tiedoitti sunnuntaina, että se on tuhonnut kommunistipartisaanien ryhmän, mikä on Adesissa toiminut lähes vuoden, yrittäen nostattaa hallitusvastaista liikettä vuoristo-intiaanien ja talonpoikain keskuudessa.

Armeijan virallisessa raportissa sanotaan, että kapinallisten neljä komentajaa saatiin kiinni ja tapettiin alueella, missä he olivat taistelleet.

Tshou saapui Bukarestiin

Bukarest. — Kiinan pääministeri Tshou En-lai saapui torstaina Bukarestiin kahdeksanpäiväiselle viralliselle vierailulle.

Tshouta ja tämän johtamaa kommunistipuolueen- ja hallitusvaltuuskuntaa oli Bukarestin lentokentällä vastaanottamassa mm. pääministeri Ion Georghe Maurer.

Lyhyessä tervetuliaispuheessaan Maurer sanoi toivovansa, että vierailu lujittaisi Kiinan ja Romanian välisiä suhteita ja samalla sosialismin tarkoitusperiä. Vierailun aikana on tarkoitus vaihtaa mielipiteitä kansainvälisistä kysymyksistä, hän sanoi.

Vastauspuheessaan Tshou tähdensi Kiinan ja Romanian puolueiden "läheistä ystävyyttä" ja ylisti Romanian merkitystä "imperialismin vastaisessa taistelussa."

V. -ja u.-SEURA ISKU järjestää
JUHANNUSTANSSIT
ISKUN PUISTON PAVILJONGISSA
Copenhagen Road, Port Arthur, Ont.
Perjantaina, kesäkuun 24 pnä klo 9 illalla
Värivalaistus, Juhannuskokko, kahvitarjoilu
Soittaa: HARRY SICZKAR'in TANSSIORKESTERI
Liput 75c

BEAVER LAKEN VUOTUISTA
K E S Ä J U H L A
vietetään
Sunnuntaina, kesäkuun 26 pnä, alkaen klo 11 ap.
JEHUN URHEILUKENTÄLLÄ
Jännittäviä otteluja eri sarjoissa, 4x100 m. viesti, seurapelejä ja hyvä ravintola.

JUHLAOHJELMA HAALILLA alkaen klo 8 illalla
Haitarisoolo .... Leo Niemi
Hawaiilainen tanssi .... Tytöt
Laulua ja soittoa .... Karl Piilonen ja Allan Äystö
Juhlapuhe .... Edwin Suksi
Haitarisoolo .... Brenda Tolmonen
Laulua .... Marcia Kinos
Laulukohtauksia aiemmin esitetyistä suurista laulunäytelmistä
— Laila Rintamäki, Eino Tikkanen, Dora Keto ja Eero Kinos
Haitarisoolo .... Donna Isaacson
Savolaista sananrieskoo .... Maria Johnson
Väliaika 20 min.

2-näytöksinen huvinäytelmä **"RAPLAAJA"**, kirj. Kyllikki Mäntylä
Henkilöt: Esittäjät:
Mikolai, mökinmies "Raplaaja" .... Walfred Rönkä
Sanni, hänen vaimonsa .... Aino Koski
Masa / Pasa — Kaksi entistä "Morsianta" vanhojapiikoja .... Vilma Rönkä, Helen Sundholm
Apteekkari .... Eero Kinos
Tirehtööri .... Anselm Käärläinen
Ohjaus: Laila Rintamäki
Tervetuloa juhlimaan! (Oikeus ohjelman muutokseen pidätetään)

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT
306 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS
322 SIVUA - HINTA SID. $4.50
on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.